

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
183. szám

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszédés díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátartó rékpénztári számlánk száma 12.174. — HIRDETÉSEK díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Vasárnap

1933. évi augusztus 13

Kakassy Zoltán

Írta: KACSÓ SÁNDOR

Kakassy Zoltán Sinfalva volt jegyzője. Ezt a diszes „volt” jelzőt, ami annyi erdélyi magyar ember címe, méltósága, állása mellé odakerült az elmúlt másfél évtized alatt, Kakassy Zoltán csak most kapta meg. Alig néhány napja. Ujszerű lehet neki és nagyon keserves. Szinte kegyetlenség fölünk, hogy ennyire kihangsúlyozzuk. Lehet, hogy nem is használunk vele Kakassy Zoltánnak, amint ugyanaból a szempontból nem használunk vele önmagunknak sem. Elhallgatni a dolgot azonban még sem lehet. Nem szabad. Felelőtlenség volna önmagunkkal és az igazságérzetünkkel szemben.

Kakassy Zoltán ugyanis kivételesen nagy dolog miatt kapta meg ezt a jelzőt. A sinfalvai véres események miatt. Sinfalva ügye ma már a Népszövetség előtt van s nem lehetetlen, hogy odakerül Kakassy Zoltán mostani keserű címe is, a „volt sinfalvai jegyző”.

Miről is van szó? Lapunk belsőjében rövid tordai jelentést találhat az olvasó. Eszerint a rövid, de annál megdöbbentőbb jelentés szerint a belügyminisztérium megisztelte Kakassy Zoltánt, az akkor még sinfalvai jegyzőt azzal, hogy leereszkedett hozzá és legmagasabb rendjével felfüggesztette állását. A felfüggesztés indoklása az, hogy Kakassy nem tett idejében jelentést fölöttes hatóságának a sinfalvai románok készülődéséről. — Ebből józan ésszel az érthető, hogy amennyiben megtette volna idejében azt a jelentést, úgy kellő karhatalom szállott volna ki s nem történt volna meg az, ami megtörtént Sinfalván.

Meg kell állni itt egy mély sóhajtasra. A sinfalvai eseményeket a román hatóságok minden erővel igyekeztek egészen eljellemlíteni, ha nem épen letagadni. Még Pop Ghita is, az a belügyi államtitkár, aki a kisbbségi kérdésekkel kapcsolatban annakidején némi megértést igyekezett kimutatni, még ő is úgy írt és nyilatkozott, hogy Sinfalván nem történt semmi olyasmi, amiért a romániai magyarok békétlenkedhetnek. És ha még csak ennyi történt volna! Ha csak szóval, tiltakozással és a hivatalos cáfolatok vastag festékrétegével igyekeznének eltüntetni a Sinfalván durván megtörtént jogrend vérs hasadásait! Ez még csak védekezés, ami az adott körülmények között érthető. A hatóságok azonban támadtak is. Láztató porokot indítottak a kolozsvári lapok, tudósítók ellen. Láztató pert indítottak ellenünk is. A vád tartalma az, hogy a sinfalvai eseményeket túlzottan, a valóságnak meg nem felelően, láztató állal ismertették. Pop Ghita megállapítása és álláspontja rejtőzködik a porok mögött. Sinfalván nem történt semmi olyasmi, amiért a magyarok békétlenkedhetnek.

Pedig a sinfalvai eseményekről helyszíni tudósítások nyomán számoltunk be. — Igazán, becsületesen és őszintén. A sajtópereket pedig azzal a tudattal fogadtuk, amit az elmúlt másfél évtized alatt eléggé kinevelték már bennünk: a kötelességteljesítés vállalásával jár.

Most azonban komolyan megöbbszünk. Kakassy Zoltánnak a sorsa megdöbbentett. Felfüggeszteti egy embert, aki okmányokkal igazolja, hogy az események idején fölöttes hatóságai tudtával betegesen fektült a tordai kórházban, felfüggeszteti azzal az indoklással, amit a belügyminisztérium jónak látott közölni, ez olyan megdöbbentő következtetés, a hatóságok és a kormány részéről, hogy még a mi sok mindenhez hozzászoktatott idegeink is muzsikálni kezdenek a nyomában. Hiszen mi többre becsültük Pop Ghitát és sokkal többre tartottuk a hatóságokat, mint a letagadhatatlan készséget

A LÉGÜGYI ÁLLAMTITKÁR — BUZABIZTOS

Mirtó Csehországgal megkötötte a terményszállítási egyezményt

A miniszterközi bizottság már felállítja a buzabevásárlási irodákat

Bukarest, augusztus 12

A gabonaértékesítési akció nagy lépésekkel halad előre. Miután a Nemzeti Bank 900 millió lejt bocsátott a kormány rendelkezésére, a gabonaneműek értékesítésével kiküldött miniszterközi bizottság, amelynek elnöke Vajda miniszterelnök, tagjai pedig Madgearu és Voicu Nişescu miniszterek, értekezletet tartottak, amelyen elhatározták a gabonaértékesítési terv azonnali alkalmazását.

Ezzel kapcsolatban úgy döntöttek, hogy bevásárlási irodát állítanak fel, amely az értékesítési akció kormánybiztosságának szabályzata alapján fog működni. Ez a szabályzat most áll kidolgozás alatt.

Az akciót az erdélyi „Solidaritatea” export-import vállalat fogja vezetni.

Az akciót egy kormánybiztos ellenőrzi. Ennek a kormánybiztosnak hatáskörébe tartoznak az összes kontroll- és árfentartási ügyek.

Egyébként a Nemzeti Bank által a gabonaértékesítési akció javára megszavazott 900 millió lej már a kormány kezei között

van, amennyiben a bank már csütörtökön értesítette a kormányt arról, hogy az összeggel szabadon rendelkezhetik.

Az esti órákban

Trimescu légügyi államtitkár teljhatalommal a gabonaértékesítési akció vezetésére küldötte ki a kormányt.

Megírtuk azt, hogy egy német konzorcium ajánlatot tett a román exportgabona értékesítésével kapcsolatban. Kormánykörökben az ajánlatot kedvezőnek mondják. Ezzel kapcsolatban egyébként Schulerburg, a bukaresti német követ hosszabb látogatást tett Vajda miniszterelnöknél.

Román buza- és kukoricaexport Csehországba

Mirtó közlekedésügyi miniszter csütörtökön tért vissza Bukarestbe külföldi utjáról. Megérkezése után fogadta a bukaresti sajtó munkatársait, akiknek kijelentette, Prágában tanácskozásokat folytatott Benes külügyminiszterrel és a cseh földművelésügyi miniszterrel. E tanácskozások eredményeképpen

Románia már a közeljövőben nagy-

menyiségű búzát és kukoricát exportálhat Csehszlovákiába.

A mennyiségről pontosan nem dönthettek, mert a tanácskozások idején nem sejtették még, hogy mekkora exportmennyiségek állanak rendelkezésünkre.

A CFR és az export

A vasút igazgatósága az exportszállításokkal kapcsolatban döntött afelől, hogy a 10 tonnás vagonokat gabonaszállítások alkalmából hogyan osztja el a termelők között. A határozat a következő:

Konstanca 81.946 vagon, a besszarábiai Bugaz 6000 vagon, Reni 8850 vagon, Galati 46.964 vagon, Braila 28879 vagon, Călăraşi 2530, Olteniţa 360, Giurgiu 1695, Zimnicea 5000, T. Măgurele 10.000, Corabiei 18500, Calafat 8000 és a Bănat 1585 vagon.

A Grigore Ghica Voda állomáson átmenő export részére 9035, a többi szárazföldi átmenőállomások részére összesen 22.908 vagon engedélyezett.

A CFR-nek az export leányvállalatához összesen 252.572 vagonra lesz szüksége.

AZ UNIÓ KORMÁNYA ULTIMÁTUMOT KÜLDÖTT KUBÁNAK

Ha Machado le nem mond, Amerika fegyveresen lép fel

Amerika a Platt-egyezmény alapján lép fel Kuba kormánya ellen

Washington, augusztus 12.

Az Unió kormánya ultimátumot küldött a kubai kormánynak. Ultimátumában bejelentette, hogy

elszánta magát a fegyveres beavatkozásra s ezt meg is teszi, ha a Machado-kormány záros határidőn belül nem mond le.

Az tehát, amitől a délamerikai államok annyira féltek, bekövetkezett. Az Egyesült Államok hivatalosan is a forradalmárok pártjára állott és kiterjeszti befolyását Kubára is, mert arra gondolni sem lehet, hogy a két oldalról is nagyon megszorított Machado-kormány, bármennyire elkeseredett is, akár diplomáciailag, akár fegyveresen, vissza tudja szorítani az Uniót.

A kormányhű csapatok erősen fogynak, a forradalmárok mindinkább tér nyerne, a parlament pedig, amely a forradalom kitörése idején „hűségnyilatkozatot” tett a kormánynak, ma már távolról sem egységes.

és ügyességét, hogy sérelmeinket és panaszaikat ha csak egy mód kínálkozik rá, ellenünk fordítsa vissza. Titulescu külügyminiszter számtalan szor tanubizonyítást tett Genfben arról, hogy mennyire ragyogóan félre tudta beszélni az erdélyi magyar kisebbség genfi petícióját. És most ilyen durva hibát kövessenek el!

Kakassy Zoltán jegyző felfüggesztése

Az Unió kubai követe jól végezte a dolgát s eléggé megtárgyalta a dolgokat az ellenzéki pártok vezéreivel. Nem lehet kétséges, hogy abban a pillanatban,

amikor az Unió hadihajói megjelennek a kikötőben, a kormány sorsa eldőlt és Kuba egyszerre a forradalmárok oldalán lesz.

Harcba bocsátkozni az Egyesült Államokkal kilitástalan dolog volna.

Legutóbb jelentették, hogy az angol és spanyol követek meleg érdeklődést kezdtek tanúsítani a kubai események iránt, sőt kihallgatásra is jelentkeztek a washingtoni külügyben és megtették megjegyzéseiket. Ez a közbelépés némi reményeket keltett a kubai kormányban. Talán más államok közbelépése olyan feszült diplomáciai helyzetet teremt, hogy Roosevelt meggondolja magát. Mára ez a remény is elaludt. Az Egyesült Államok kormánya megkapta azt a formulát, emlynek alapján „joga van beavatkozni” a kubai eseményekbe. Hull államtitkár tegnapi kijelen-

tése után most Pittmann, a szenátus külügyi bizottságának elnöke is nyilatkozott. Kijelentette, hogy

az Unió kénytelen fegyverrel is beavatkozni a kubai ügyekbe s erre neki módol és jogol ad a Platt-egyezmény.

Ez az egyezmény ugyanis nemcsak felhatalmazza az Uniót, hanem kötelezi is arra, hogy megvédje Kubában az idegen tulajdonokat.

Az Unió ultimátumát egyébként a kubai követ átnyújtotta már a Machado-kormánynak.

Megbízata szerint kijelentette, hogy az U. S. A. kormánya eltekint a fegyveres beavatkozástól, abban az esetben, ha a Machado-kormány azonnal távozik. Ebben az esetben hajlandó arra is, hogy élelmiszerszállítmányokkal enyhítse a kubai inséget, ami egyik közvetlen oka volt a forradalom kitörésének.

fel, csak alászínezi a sinfalvai panaszt. Még bünbakt is csak ilyen talált a kormány. Egy magyar jegyzőt, akinek a neve szemetszurt fent a belügyminisztériumban, annyira szemetszurt, hogy még csak nem is tartották szükségesnek átjárdeklődni: vajjon a bünbakra valóban rá lehet-e fogni valamit úgy, hogy az elhízelő is legyen.

Az Unió fegyveres beavatkozása elkerülhetetlen

Washington, augusztus 12.

A kubai kormány az Egyesült Államok ultimátumára még nem adott semmi választ, a kormány tagjainak nyilatkozatából azonban irra lehet következtetni, hogy Machado elnök ragaszkodik az Unió kíván-

ságának határozott visszautasításához.

Az Unió havannai követe is ilyen értelmű jelentést küldött haza, mire a hadügyi kormányzat elrendelte, hogy a New York közelében állomásozó 5 ezer főnyi helyőrség, 2 ezer főnyi tengerészeti

gyalogság és a Virginiában levő Menticua 1000 főnyi helyőrsége álljon uti készségségben, hogy az adott parancsra azonnal a kirendelt hadihajókra szállhasson. Washingtoni vélemény szerint az Unió fegyveres beavatkozása elkerülhetetlen.

Dagad és hullámzik a Skoda-per

Madgearu és Manoilescu vallanak

Ma vallomást tett dr. Lázár Illés, a Skoda romániai ügyésze is

Bukarest, augusztus 12

A Skoda-per főtárgyalása pénteken, az előző napi izgalmak következtében, feszült hangulatban kezdődött meg. Az első tanu Rascanu őrnagy volt.

Dabija tábornok védő: Ismerhetett-e Seletzki katonai titkokat?

Tanu: Igen, már amelyeknek a rendelkezéshez közük volt.

A védő: A Seletzkinél talált iratokat jogosan szerezte meg a vádlott?

A tanu: Hogyne!... hiszen többet tudott 5 annál, mint amennyi ezekben az iratokban volt...

Az elnök: Felmutatja Amza tábornok, volt hadügyminiszter minősítési ívét, amit szintén Seletzkinél találtak meg. Ehhez az okmányhoz is joga volt a vádlottnak?

Rascanu őrnagy: Ehhez nem. Ez nincsen összefüggésben a rendeléssel.

Az elnök: Akkor az ön előbbi válasza hazárd volt. Hogyan mondhatta azt, hogy a nála talált összes aktákhoz joga volt Seletzkinél, hogyan mondhatott ilyet, amikor eskü alatt vall?

Ezután az őrnagy rendkívül kedvező színben tünteti fel Seletzki személyét.

Vasile Negri ezredes azt vallja, hogy Seletzki kitűnő ember. A Skoda-rendelés kifogástalan.

Ezután **Jonescu-Munte** tábornoknak egy levelét olvassák fel. Ez a levél súlyosan terhelő Marulis pénzügyi felügyelőre, akit azzal vádoltak meg a pör felgyomán, hogy 5 milliót akart a Skodairodától zsarolni.

Vasiliu-Cluj ügyvéd: Követeli Marulis letartóztatását.

Az ügyész: Erre nincsen szükség. Először hallgassuk ki még egyszer Marulist. A bíróság ilyen értelemben dönt.

Reiff mérnök a következő tanu. Reiff azzal, hogy felekezettélküli, nem hajlandó esküt tenni. Kijelenti, hogy a Skoda-iroda alkalmazottja volt. Tanuja volt annak, amikor a Skoda-iroda pecsétjei leszakadtak. Azt vallja, hogy véletlenül történt. Seletzki nagyon izgatott volt, fel-alá rohant és kabátja beleakadt a pecsétbe, a mely leszakadt.

Freep Victor ezredes a következő tanu. Negyedszázada ismeri Seletzkit. Együtt szolgált vele az osztrák-magyar hadseregben. Seletzki már ebben az időben is román-barát volt, emiatt sokszor kellemei ellenségei voltak. Mikor Bukarest elesett és egy román sirva fakadt, Seletzki bátorította. Seletzki minden esetben megvédte a románokat. Kétségtelen, hogy a vádlottat ellenállhatatlan érzelem hajtotta arra, hogy elhagyva szülőhazáját, Romániában telepedjék le. Jellemző, hogy Seletzki gyermekeinek tisztá román nevet ad. Képtelenség a kétkedés vádjá.

Védő: A király visszahozatalában volt-e része Seletzkiné?

Elnök: Erre a kérdésre nem engedek válaszolni.

Dr. Lázár Illés máramarosi kormánypárti képviselő a következő tanu.

— Mintán azzal vádoltak meg, hogy megvesztegetési pénzt fogadtam el és hogy román hazámnak törött ágyukat szállítottam, kérem, engedjék meg, részletesen elmondani, amit a Skoda-ügyről tudok.

Az elnök: Ez nem az a hely, ahol ön a választói előtt sérelmeit letárgyalhatja.

Védő: A vád tanuainak joguk volt tetzés szerint beszélni.

Lázár Illés: Hét és fél év óta vagyok a Skoda-vállalat ügyvédje. Katonai ügyekben sohasem kérték ki a véleményemet. Seletzki sokszor csodálatos benyomást tett rám, éppen úgy, mint a tisztekre is.

Lázár pallomása végén Seletzki szérségét Maniuehoz hasonlította.

VALL A PÉNZÜGYMINISZTER

Ezután Madgearu pénzügyminiszter kihallgatására kerül a sor.

— Seletzki egyszer előttem hoztam és a ro-

mániai export feljapításával kapcsolatban tett javaslatot. Terve mellett erősen kitartott.

A védelem: A Skoda-gyár 300 milliót jegyeztet le a Creditul Agricol részvényösszegéből. Mi van ezzel a pénzzel?

Madgearu: A kérdés rendkívül fontos. Mikor arról esett szó, hogy Románia egyes külföldi országokban nagyobb megrendeléseket fog tenni, akkor a minisztartanácson felvettem azt az ötletet, hogy azoknak az országoknak a bankjai, amely országok a megrendeléseket kapják, jegyezzenek le bizonyos összegeket a Creditul Agricol javára. Erről tárgyalásokat kezdettem Benes cseh külügyminiszterrel és biztató ígéretek kaptam. Te-

Leugrott az emeletről egy budapesti tőzsdebizománnyos

Megbízói nem akarták átvenni a leköltött papirokat és ezért lett öngyilkos

Budapest, augusztus 12

Feltűnést keltő öngyilkosság történt pénteken délből Budapesten. **Grossmann Adolf** 53 éves tőzsdebizománnyos

felroham az Andrássy-ut egyik palotájának a harmadik emeletére s onnan a palota udvarára vetette magát.

Nyomban meghalt. A tőzsdén a haláleset hírére beszüntették az urikányi papirok jegyzését.

Az egykor dús gazdag és közismert tőzsdebizománnyos tragikus halála ugyanis szoros összefüggésben volt az urikányi papirokkal. A múlt hét folyamán Grossmann nagyobbarányu megbízásokat kapott urikányi papirok vásárlására. A megbízásoknak eleget is tett most azonban

megbízói megtagadták a papirok átvételét.

A megbízók visszautasítása egyébként igen kellemetlen és szörű helyzetbe hozta a Schönberger tőzsdeirodát is, amelynek Grossmann az alkalmazottja volt. Az irodának ugyanis most vállalnia kell a Grossmann köteleit, azokat is, amelyeknek elismerését a megbízók megtagadták.

Van még egy másik tragikus öngyilkossága, sőt kettős öngyilkossága is Budapestnek. Havasi Dénes 69 éves volt bankcégjegyző a lakás fürdőszobájában revolverrel lelőtte 62 éves feleségét s aztán önmagával pézgett. Hátrahagyott bucsulleveléből kitűnik, hogy anyagi nyomorúságuk és tönkrement idegzetük miatt közös elhatározással mentek a halálba.

A „Magyar Szó” elleni hajsza Kövér Gusztávot célozta, de a kis egzisztenciákat találta

A magyarság politikai képviselőit, a Magyar Pártnak kell megvédeni a kisebbségek polgári biztonságát

Brassó, augusztus 12.

Tegnap, lapzártakor vett rövid jelentés alapján megemlékeztünk már arról, hogy a kormány betiltotta a nagyarádú Szabad Szó című napilapnak a megjelenését.

Visszatérünk most erre az ügyre, nemcsak azért, mert a betiltás a törvényességnek, a sajtószabadságnak és különösen a kisebbségi sajtó szabadságának egyetemes és mélyreható sérelme, hanem azért is, mert a Szabad Szó megfojtásának körülményei annyira visszatükrözik a kormány kisebbségellenes mentalitását, hogy a betiltást lehetetlenség nem általános magyar sérelemnek felfogni.

De foglalkoznunk kell a kérdéssel azért is, mert a betiltás nem egyszerű kormányaktus, hanem az erőszakosságnak, a jogtalanságnak oly jellegzetes esete, hogy az súlyosan vissza fog hatni Románia jóhírnevére. A kormányvégzés elleni tiltakozás tehát bizonyos szempontból egyszerű polgári kötelességnek látszik.

Ismeretes, hogy az alkotmány 25-ik szakasza szerint „megjelenésében és terjesztésében egyetlen orgánus sem akadályozható meg.” Az alkotmány, az hisz-

szük, Nagyváradra is vonatkozik, annál inkább, mert Biharban — elméletileg nem volt és nincs is sem statárium, sem semmiféle kivételes helyzet.

A Szabad Szó betiltása tehát generálisan törvényellenes és az alkotmánynak sárbatiprását jelenti. De a törvénysértésnél még sokkal felháborítóbb az a mód, ahogyan a betiltást végrehajtották. Tegnapelőtt délután Radovici sziguranca kapitány vezetésével rendőri küldöttség jelent meg a lap szerkesztőségében, ahol Radovici Arpay Árpád szerkesztőnek tudomására hozta, hogy a kormány, illetve a belügyminisztérium

egyszerű távirati intézkedéssel elrendelte a lap betiltását.

A belügyminisztérium a betiltó végzést semmivel sem indokolta.

Mikor Arpay kívánságára Radovici mindezt írásba adta, a megjelent karhatalom átvette a vállalat helyiségeinek kulcsait és lezárta mindent. Lezárta még a nyomdát is, amely pedig magától az újságtól különálló vállalkozás. Később, a nyomdászok küldöttségi tiltakozására a nyomdát mégis kinyitották, természetesen anélkül, hogy a Szabad Szó megjelenését

megengedték volna.

A Szabad Szó közönségi vállalkozás; az újságírók, a kiadóhivatal és a nyomda alkalmazottainak konzorciumos üzlete. Így tehát a betiltás, amely oly hihetetlenül cinikus körülmények között következett be, egyben messzeható szociális merénylet is, hiszen csomó embert és családot tesz márol-holnapra kenyértelenné olyan időben, amikor új egzisztencia megalapítása szinte lehetetlen.

Mint említettük, a Szabad Szó betiltási végzését nem kísérte indokolás. Ezen nem lehet csudálkozni. Ugyanis az újság semmivel sem szolgált rá a drákói intézkedésre. Sem állambiztonsági, sem erkölcsi okok nem játszottak közbe a belügyminiszteri elhatározásnál: a lapot azért fojtották meg az alkotmány ellenére, azért tették kenyértelenné csomó embert mert a személyi bosszúnak nagyobb a hatalma, mint minden jognak és méltányosságnak.

Emlékeztet, hogy néhány hónappal ezelőtt minden jogalap nélkül kiutasították Romániából dr. Kövér Gusztávot a bihari magyar párt alelnökét. Kövérnek, aki igen szenvedélyes kisebbségi politikus volt, azért törték ki a nyakát, mert Biharban sok ellenséget szerzett a nemzeti-parasztpárt vezérémberei között. Ezek a vezérek Kövért, aki szabályszerű állampolgársági okmánnyal rendelkezett s aki az összes szükséges dokumentumoknak a birtokában volt, egyszerűen áttették a határon. Magyar körök akkor is megdöbbentek Kövér érdekében: interoeniáltak, szaladtak egyik miniszteriumból a másikba, táviratoztak, tiltakoztak.

A miniszterek kivétel nélkül elismerték, hogy Kövérnek igaza van s a kiutasítás törvénytelen.

De minden miniszteri beismerés kevés volt ahhoz, hogy lebirja a helyi hatalmaságoknak gyűlöletét: Kövérnek távoznia kellett és ügye jelenleg a Népszövetség előtt fekszik.

A Szabad Szót dr. Kövér Gusztáv alapította meg s mindaddig, amíg az újság konzorciumos vállalkozása nem alakult át, ő volt az orgánus főszervezője. Ez okozta aztán a Szabad Szó halálát.

Kövér ellenségei a kiutasított kisebbségi politikusnak még emléket sem tűrtek meg. A hajsza, amit eddig is oly szenvedélyesen vezettek, a végtelenségig viszik. S miután már a kiutasításnál beigazolódott az, hogy a törvény nem akadály manővereik végrehajtásánál, nekiállottak az újságnak is, noha az már nem Kövér tulajdona s noha ez a bosszu nem Kövérnek, hanem csomó más embernek egzisztenciáját követeli.

Ugy látszik, a kisebbségi élet területén a szabad vadászat elkezd érvényesülni. Ha így folyik tovább, polgári és egzisztenciális biztonság lassanként álommi válik a nemzetiségi állampolgárok számára. Éppen ezért úgy a magyar pártnak, mint a magyarság egyetemének a legerőlyesebben kell fellépnie a Szabad Szó betiltásával kapcsolatban, nehogy a saját közönyünk miatt fajuljon el az önkény, a nyers bosszuvágy, a törvénytörés rendszere.

Unifomis-per Marosvásárhelyt

Marosvásárhely, augusztus 12.

Érdekes pert tárgyalt pénteken a marosvásárhelyi törvényszék szüneti tanácsa. Az ügy központjában Weber marosvásárhelyi soffőr áll, aki a vád szerint hillerista formaruhában, kampós keresztrel jelvényekkel Szászrégenbe. Itéletről nem került a sor, mert az ügyész javaslatára elrendelték a bizonyítás kiegészítését.

A tárgyalás általános érdeklődést keltett Marosvásárhelyen, ahol először fordul elő, hogy valakit tiltott egyenruha viselése miatt perbefogjanak.

Két öngyilkosság a német börtönökben

Drezda, augusztus 12.

A német nemzetiszocialista terrornak újabb két halálos áldozata van. Az egyik Neubach dr. tanár, a középnevelési rádiótársaság volt inténdása, akit néhány nappal ezelőtt tartottattak le és szállítottak az egyik gyűjtőtáborba. Neubach tanár pénteken reggel a cellájában felakasztotta magát és meghalt.

A másik áldozat Fath Otto, aki a Görrei sajtóvállalat ellen indított per következtében került fogságba. Fath Otto is a cellájában akasztotta fel magát és ő is halott volt, mint őrei az öngyilkosságot felfedezték.

Kellett, nagyon kellett:

Gépfegyver, amely háromszor annyi golyót szór...

Tokió, augusztus 12.

Sineizu japán mérnök újfajta gépfegyvert talált fel, amely puskapor nélkül és teljesen zajtalanul dolgozik és másodpercenként háromszor annyi golyót dob ki magából, mint az eddig ismert bármilyen rendszerű gépfegyver.

Az új találmányról a japán jelentések csak annyit árulnak el, hogy a golyók röperjét a centrifugális erő adja, amelynek technikai megoldása egy hatalmas gyorsasággal forgó korong útján sikerült a japán mérnöknek.

Az emberi zsenialitás tehát újra előállított egy embergyilkoló gépszörnyet.

Ezer új rendőrt kap Bukarest

Bukarest, augusztus 12.

A belügyminisztérium döntése értelmében a bukaresti rendőrség létszámát ezerrel emelik. Az állások után máris óriási az érdeklődés. Ezer és ezer munkanélküli jelentkezik, közöttük száz és száz diplomás intellektuel is.

Ezentul tehát doktorált rendőrei lesznek Bukarestnek.

Kontingentálási panaszokkal Vajda elé járulnak a kereskedők

Bukarest, augusztus 12.

A kontingentálási engedélyekkel kapcsolatban kereskedői körök már régóta panaszkodnak. Az engedélyek széleskörűsége egyrészt késedelmes, másrészt bizonyos árukkal kapcsolatban igazságtalan.

A kereskedők már többször interviáltak illetékes helyeken, de miután panaszuk nem talált meghallgatásra, most memorandumot küldöttek el Vajda miniszterelnöknek, aki egyben a kereskedelmi minisztérium vezetője is.

Zsidó gyarmat Délserbiában

Belgrád, augusztus 12.

A belgrádi zsidó hitközség, hogy gátat vessen a környéken élő szegénysorsú zsidóság tömeges belgrádi letelepedésének, elhatározta, hogy a kormány által rendelkezésükre bocsátott délserbiai vidéken

zsidó mezőgazdasági kolóniát létesít. A gyarmaton ötven zsidó családot helyeznek el. A hitközség ezzel az intézkedéssel egyszersmind az intellektuális foglalkozások felé gravitáló zsidó fiatalság figyelmét is a „föld” felé akarja fordítani.

A gyarmaton élő családoknak tenyésztőállatokat és mezőgazdasági gépeket adnak, később pedig egy mezőgazdasági szakértőt is melléjük rendelnek.

Hatszáz ezer lejes pert vesztett, mert nem tett bánatpénzt

Kolozsvár, augusztus 12.

Hat évvel ezelőtt a kolozsvári városi tanács árverést hirdetett egyik, a Széchenyi téren levő házában egy üzlethelyiségre, amelyet akkoriban egy Schönhaus nevű kereskedő bérelt. Az árverésben Russu Emil kereskedő 600 ezer lejig licitált s így a helyiséget ő kapta meg, azonban Schönhaus a tanács többszöri felszólítására sem volt hajlandó kiköltözni s így Russu a helyiséget nem tudta elfoglalni. Erre Russu 600 ezer lej erejéig kártérítési pert indított a város ellen. A pert a járásbírószágon meg is nyerte.

A város jogügyi osztálya a törvényszékhez felebbezett és ott megnyerte az első fokon elvesztett pert. Russu a döntésbe nem nyugodott bele, hanem a Semmitőszékhez felebbezett. A város jogügyi osztálya azzal érvelt, hogy Russunak nincs joga felebbezni, mivel a szokásos bánatpénzt, a városi tanács többszöri felszólítására sem egészítette ki az évi bérösszeg 10 százalékára.

A Semmitőszék határozatát, amely Russu keresetét elveti, ma kézbesítették ki. Végfokon tehát a város pernyertes lett.

MOST DERÜL KI:

Anglia nem is intézett demarsot Németországhoz

A megállapodás ellenére az angol követ csak szóban tiltakozott a német külügyi kormány előtt

London szerint a demarsra nem volt már szükség, mert időközben Mussolini megteremtette a megegyezést

Páris, augusztus 12.

A Berlinben visszautasított angol-francia demarsnak kinos feljemenyei vannak. A francia sajtó már napok óta sűrűn vádolja azzal Angolországot, hogy a közös fellépés ügyében inkább támogatta az olasz álláspontot, mint a franciát s a demarshoz való csatlakozása is inkább kényszernek látszott, mint őszinte és erőteljes fellépésnek. Ezt a helyzetet a német sajtó is alaposan kiaknázza s az is valószínű, hogy a kemény német visszautasításnál nagyon bátoríthatta a német kormányt az a tudat, hogy Angliának nem „ügye” ez a demars.

Most aztán kiderült valami olyasmiről, ami Franciaország és Angolország között komoly diplomáciai ellentétet okozhat. A francia sajtó addig szorgoskodott, amíg megállapította, hogy

Anglia berlini követe nem járt el a Hitler-kormánytól ugyanugy a demars kérdésében, mint Franciaország, holott erre megállapodás volt.

Az angol követ nem nyújtotta be írásban

azt a szöveget,

amire vonatkozólag Páris és London megelőzőleg megállapodtak, hanem

csak szóban közölte kifogásait és javaslatait az osztrák-német feszültséggel kapcsolatban.

Lényegében tehát nem is lehet angol-francia demarsról beszélni, mert az angol követ csak szóbeli bejelentést tett, egészen barátságos alapon.

A sajtó felfedezése nyomán a francia diplomácia is megtette a lépéseket és hamarosan megállapíthatta, hogy a sajtóközlemények valóban megfelelnek a valóságnak.

Eszerint Anglia cserbenhagyta volna Franciaországot, ami azért súlyos dolog, mert megelőzőleg a két kormány szabályos megállapodást kötött, sőt a demars szövegét is közösen állapították meg.

Az angol követ már védekezik is. Azt mondja, hogy azért tekintett el az utolsó pillanatban az írásos demarsról, mert időközben értesült a berlini olasz követtől, hogy Mussolini ígéretet kapott a Hitler-kormánytól

a kérdés békés megoldására s ilyen körülmények között ő is úgy látta jónak, ha nem vágja el az útját a békés olasz közvetítésnek.

Párisban azonban nem fogadják el ezt a magyarázatot.

Daladier csüörtökön kihallgatásra kérte Tyrell párisi angol követet, akivel másfél óra hosszat tárgyalt.

Daladier egyenesen feltette a kérdést, hogy Anglia a megegyezés ellenére miért vonult vissza az utolsó percben. Tyrell válasza nem ismeretes.

Ebben a pillanatban még az is tisztázatlan, hogy vajon a berlini angol követ londoni utasításra járt-e el, vagy pedig a maga szakállára döntött a szóbeli bejelentés mellett, az írásos demars helyett. Ha Londonból kapott utasítást, úgy a hirtelen keletkezett diplomáciai nézeteltérés megoldása nehéznék ígérkezik, ha azonban a maga szakállára járt el, úgy az angol kormány valószínűleg megteszi azt, hogy a francia kormány kívánságára kicseréli berlini követét.

Bombamerénylet készült Stharembérg herceg ellen

A merénylettel az osztrák nemzeti-szocialisták gyanúsítják

Bécs, augusztus 12.

Linzi jelentés szerint az ottani rendőrség letartóztatott három osztrák nemzeti-szocialistát. A letartóztatottakat súlyos gyanúk alapján azzal vádolják, hogy bombamerényletet akartak elkövetni Stharembérg herceg, az ugyancsak jobboldali, de a nemzeti-szocialistákkal éles ellentétbe került Heimwehr-parancsnok ellen.

Az elfogott bombamerénylet még nem vallanak. A linzi rendőrség véleménye szerint Németországból kaptak parancsot Stharembérg elpusztítására.

A kilencszázmillió körül...

Menesztik Nastát, a Creditul Agricol igazgatóját,

akinek 2 millió 400 ezer lej volt a fizetése

Hivatalos indokolás: Nasta állást halmoz

Bukarest, augusztus 12.

A kormány dekrétumot készített el, amely

Nastát, a Creditul Agricol igazgatóját megfosztja állásától.

A dekrétumot holnap terjesztik aláírás végett a király elébe.

Nastának évi 2 millió 400 ezer lej fix fizetése volt a Creditul Agricolnál. A kormány azért jár el ellene ilyen rideg szí-

gorussággal, mert az intézet az 5 iniciatívájára tagadta meg a kincstártól a kért 900 millió lejes kölcsönt.

Az elbocsátást az álláshalmazási törvénnyel indokolják. Ugyanis Nasta professzor a Kereskedelmi Akadémián is.

Nagyon örülnünk kell, hogy a kormány bizonyos törvényeket alkalmazni akar. Csak az a baj, hogy ez akkor jut eszébe, amikor bosszút akar állani. Egyébként nem...

Ujabb kommunista-csoportot lepleztek le Temesvároott

A gyanúsítottak ököllet és késsel védekeztek, amikor a rendőrség rájuk tört

Temesvár, augusztus 12.

A temesvári kerületi sziguranca vezérfelügyelősége újabb kommunista csoportot leplezett le. Ez a csoport

az Encsel-féle mozgalommal szoros kapcsolatban volt és az egész Bánságra kiterjedt.

A nyomozás irányítója Pop Camil vezérfelügyelő volt, aki az elmúlt hét folyamán egész sereg embert tartóztatott le. A letartóztatottak között van Horváth József, Kraszló Pál, Löbl Márton, akinek az álnéve Csizmás, Merbl József, álnéven Szőke Szakáll, Hermann Zoltán, álnéven Tibi, Puskás Julia,

álnéven Emma, aztán Florea György, Csupor Lajos, Glupacov András, Hévízi Ferenc, Pap Ferenc és Faur György. Mind a 12 letartóztatottat a hadbírószági fogházban helyezték el.

A nyomozás megállapításai szerint ennek a csoportnak a vezetője Horváth József volt.

Irodát Puskás Julia lakásán tartottak.

A Zsilbölgyében, különösen Petrozsényban, Aninán, Resicán és Oravicán 100 ezernél több röpiratot szórak szét.

A röpiratok szerzői Puskás Julia, Horváth József és Csupor Lajos voltak. A rendőrség Puskás Juliánál megtalálta a sokszorosított gépet is.

Puskát Julist Kolozsvárról rendelte a bukaresti központ Temesvárra. Horváth az egész Bánság munkássejtjeinek kidolgozott forradalmi programot és utasításokat adott. Utasításai voltak a forradalmi nevelésre, a titkos munkára, a sztrájkok szervezésére. Kraszló az aradi körzet szervezője volt. Arad és Temesvár között az összeköttetést Csupor tartotta fenn. „Szőke Szakáll” időszakos folyóiratokat szerkesztett „Bánsági Ifjúkommunista” cím alatt. Ő végezte a falusi propagandát is. Hermann a bukaresti futár volt, ő tartotta Bukarest-Temesvár-Kolozsvár között az összeköttetést és ellenőrizte a bányavidéki röpiratok szétosztását. Csupornak is ellenőrző szerepe volt.

Az érkező kommunista futárokat Hévízi Ferencnél rejtgették. A rendőrök és a detektívek csak nagy harc árán tudták lefogni Csuport, aki

az éppen akkor írt jelentését le akarta nyelni.

Mikor rárohantak, a jelenlevő Hévízi az egyik detektívet felrugta, aztán fejével a csukott ablaknak ugrott, de kint is állott egy rendőrgyűző, aki lefogta.

Hévízi késsel is megkísérelte védekezni, de Toma komiszár elsütötte a revolverét, mire a járőrök odacsődültek és lefogták a még mindig ellenkező Hévizit.

A hadbírószágon a nagyszabású kommunista per tárgyalását Balsianu katonai ügyész készíti elő az Encsel- és Horváth-csoport anyagának egyesítésével.

Bécs már csak részletekben fizet

Bécs, augusztus 12.

Bécs városának pénzügyi helyzete annyira rosszabbodott, hogy a tanács képtelen a fizetéseket egyösszegben kiadni.

Szeptembertől kezdve a fizetéseket két részletben fogják a városi alkalmazottak megkapni, még pedig 70 százalékot elsőjén és 30 százalékot 15-én.

Mit keres Venizelos Londonban

London, augusztus 12.

Venizelos Londonba érkezett, ahol a jövő keddig fog tartózkodni. A görög államférfi feleségével együtt Sir Crosfield vendége.

A látogatás állítólag magánjellegű.

Forradalmárok, akik azt követelik, hogy vegyék el tőlük a szabadságot

Hogyan utáltatta meg Amerika 35 esztendő alatt Kubával az önállóságot
**Machado mögött nem állanak tömegek, ereje csak az angol
és spanyol intervencióra támaszkodik**

Irta: HALÁSZ SÁNDOR

Brassó, augusztus 12.

Európa értetlenül áll a kubai forradalommal szemben. Nem is könnyű megérteni, ha egy országban azért tör ki forradalom, mert — nem akarják leigázni. Széles durva eszteronásokban a kubai forradalom valóban azért lángolt fel, mert a tömegek nagy százaléka nem akar továbbra is állami függelenségben élni.

A forradalmárok az Egyesült Államok fennhatósága alá akarnak kerülni. Machado, az elnök, ezzel szemben az állam függetlensége és önállósága pártján áll.

Egészen érthetetlen. Messziről legálább is az.

A távoli Európa csak annyit lát, hogy a kis kubai köztársaság, amelyről az iskolák könyvek, mint az „Antilák” gyönyörűen emlékeznek meg, éppen 35 esztendője önálló életet élt. 35 évvel ezelőtt

szabadult fel Kuba a spanyol uralom alól. Nem ment könnyen: az amerikai-spanyol háborúnak ki kellett törni és le kellett folyni, hogy Kuba „független” lehessen. Viszont a háború könnyű volt. A legyengült Spanyolországra rárohant a felerősödött Unió. A harc kimenetele egyetlen per cíg sem volt kétséges. Ebben a háborúban csak Amerika győzhetett.

Győzött is. A győzelme mindössze hat-ezer emberbe került. Semmi. Szóra sem érdemes.

A kreolok, mulattok, félszínesek nem nyögtek tovább a spanyol igát. A kis, akkor még alig hárommillió lelket számláló kubai köztársaság hálásan és boldogan tekintett a Szabadság szobra és a Szabadság országa felé.

Várta, hogy sorsa beteljesüljön. Az amerikai annexiót várta, amely — nem következett be.

Félszínese nem kell

Amerika nem kebelezte be Kubát. A multszázad végén a büszke yenki illesztett még nem tűrt volna el. A 48 szabad és „fehér” államok soraiba nem lehetett a negyvenkilencediket, ezt az alig tegnap még rabszolgasorban élt és „félszínese” hordát befogadni.

A félszínese — az nem fehér. Az félszínese.

Ez a kis horda, ez a kis csorda legyen csak független és önálló. És hogy ne féljen: Amerika elvállala protektorátusát.

Protektorátus, az igen, az lehet. A pater familias fennhatósága a gyakorlatban azt jelenti, hogy a kreolt és mulattot ki lehet szipolyozni úgy, hogy közben a „népségnek” Amerikával és az amerikai szabadsággal, demokráciával és kultúrával szemben semmi igénye sem lehet. És ennek a főfelügyeleti jognak még egyéb előnyei is vannak. A nagyszerű flotta-bázis használata ellen a gyámságnak szava sem lehet. Törni köteles, hogy az amerikai hadihajók saját kikötőiben vigyázzanak — Kubára. Állítólag ezek a hadihajók csak Kubára vigyáztak és nem angol Amerikára, nem a Panama-csatornára és nem latin-Amerikára.

Kuba szállit és — Amerika vesz

Közben Newyork bankárai előntötték a kis Kubát 30 milliárd lejnyi — hitellel. Kubának a füle sem látszik ki az államadósságból. Pedig kereskedelmi mérlege aktív, hiszen annyi cukrot, dohányt, teát, kakao, mézet és viaszot szállit, mint talán senki. És potom pénzért Amerika vesz meg tőle a rezt, a bőrt, a pasércet és a szeszt is.

Kuba szállit — és Amerika vásárol. Kuba odaadja nyersanyagát és termését és Amerika visszaszedi szépen Kubától azt a pénzt is, amelyet ezekért az árukért Kubának kifizet. A köztársaságnak összesen három bankja van, ezzel szemben a National City Bank of Newyork csekélyke

Amerika vadászterülete Kuba

Aki nem tudott Hoover vagy nem tud Roosevelt alatt megélni — kiruccan Kubára. Az Unióban, 1931-ben, 12,3 lélek esett egy négyzetkilométerre és ma is csak 15,7 lélek a népsűrűség.

Kubában már 1913-ban is 20,8 volt a népsűrűség. Ma Kuba már 32,4 lelket köteles egy négyzetkilométeren eltartani.

Kuba csak talán nem hozhatott bevándorlást korlátozó törvényt a — protektora ellen?

Az Unió, de sőt Kanada is, itt rakta le a maga népfellegét.

Legyünk Amerikáé, de legyünk amerikaiak

A kubai forradalmárok arra hivatkoznak, hogy Anglia ma is gondoskodik Brit-India cukortermelésének felvásárlásáról és Hollandiának is gondja van Jávára. Amerika is törődjék Kubával.

— Kuba legyen amerikai „dominium” — mondja a forradalom.

És annak balszárnya viszont:

— Kuba legyen tagja az Amerikai Egyesült Államoknak.

tizenhárom fiókkal pásztázza be az országot.

Egyszóval: az Unió importörjei megveszik Kuba produktumát és utána az Unió bankjai kamatban és jutalékban elszedik Kuba pénzt.

A protektorátusból nagyszerű gyarmat lett. Szabályszerű gyarmat és engedelmes rabszolgatömeg.

A yenki hajdan Alaszkában kalandorkodott — aranyért. Az utolsó 20—30 évben már Kubába megy kalandornak a yenki és a cukorért, teáért, dohányért és ezerféle kubai munka-verejtékért szerte a világpiacokon kapja meg az aranyat.

És közben — nem vette meg már Kuba terméskétségét. Kuba cukra, dohányja csak addig kellett, amíg vették a cukrot és a dohányt. Most már azt a mennyiséget sem tudja az amerikai kalmár eladni, amit az USA termel. Kuba 1928-ban 5156 tonna cukrot termelt, ma csak 3122 tonnát. Amerika ezzel szemben 1928-ban 1492-öt és ma — 1725-öt.

A kis amerikai cukortermelés nő, a nagy kubai ellenben majdnem felére csökkent.

És itt, a cukornál, tört ki a forradalom.

Miért ne lehessen tagja? Azért, mert félszínese? Nem számít. Amerikában is vannak négerek és indiánok, meg különben is a fehér tulsuly Kubában ma már dominál.

És ennek a „beolvasásnak” Amerika részéről nem is volna akadály. Egyedül a bankárok tiltakoznak. Amerikában csak amerikai banküzleteket lehet csinálni, Kubában ellenben — kubaikat. Ezek ki-

adósabbak és zsirosabbak.

És tiltakozik a „beolvasás” ellen maga Kuba is: A „hivatalos” Kuba.

P. Machado y Morales tábornok ur, az „elnök” mindenekelőtt azért tiltakozik, mert nem utolsó foglalkozás Kubában köztársasági elnöknek lenni. Már megszokta. 1925 óta elnök. Akkor választották meg először Alfredo Zayas-szal szemben. Ez még kemény harc volt, de Machado is kemény ember. A maga kis „kakas-hatalmát” úgy megorganizálta, hogy 1929-ben baj nélkül ismét trónusra került.

Ő független akar maradni.

— Alávaló áruló az, aki eltűri, hogy egy idegen hatalom Kuba belügyeibe beavatkozzék! — mondja és közben kacsint egyet Anglia és egyet Spanyolország felé.

És Anglia hallgat a szóra. Nem is annyira a Machado kedvéért, mint inkább azért, mert a Royal Bank of Canada is nyakig benne ül Kubában. Meg kell védeni a kanadai tőke érdekeit.

És Spanyolország követe is tiltakozott már. Tiltakozik, mert a spanyol-amerikai háború sebei sohasem hegednek be és tiltakozik, mert Spanyolország nem felejtette még el, hogy a Bahama-szigetek

Japán minden indok nélkül újra rátámadt Kinára

Tokió azt hiszi, hogy Amerikát annyira lefoglalja Kuba, hogy nem ér rá a Távol Kelettel törődni

Nanking, augusztus 12.

A kínai központi kormány jelentése szerint Japán újra megkezdte az ellenségeskedést, noha erre semmiféle közelebbi oka nem volt.

A jelentés szerint mintegy 60 ezer főből álló mandzsuriai hadsereg, japán tisztek vezetése alatt betört a kínai területre.

A kínai kormány úgy véli, hogy Japán újabb területszertő háborúra készül, mert a mandzsuriai csapatokkal egyidejűleg a japán bombavetők is munkába fogtak és nagy kárt tettek a határszéli kínai csapatokban. A bombavetők beavatkozásából nyilvánvaló, hogy

nem kisebb határszéli és felelőtlen cselekedetről van szó, hanem felsőbb parancsra történt újabb előrenyomulási kísérletről.

A kínai kormány erőlyes tiltakozó jegyzékre készül, egyidejűleg azonban csapattöszonásokra is intézkedéseket tett, mert tapasztalataiból tudja, hogy Japán nem nagyon törődik a diplomáciai jegyzékekkel.

Az újabb japán támadás Washingtonban is nagy izgalmat keltett. Ottani politikai körök arra magyarázzák a dolgot, hogy Japán felszabadultnak érzi magát, mert abban a hiszemben van, hogy a kubai forradalom ügye az Unió minden figyelmét lekötöti.

Sinfalváért menesztik a — kisebbségi jegyzőt

A jegyző, aki a rombolás napján kórházban feküdt, bűnös

Torda, augusztus 12.

Május havában a tordamegyei Sinfalva községben történt rombolások — minden jel szerint — újabb kisebbségi áldozatot követelnek. A belügyminiszterium július végével felfüggesztette álasítól Kakassy Zoltán sinfalvai kisebbségi jegyzőt. A felfüggesztés indokolása, hogy

a jegyző a sinfalvai események előkészületeiről nem tett idejében jelentést felettes hatóságainak.

Ez az indoklás azonban nem állja meg a helyét, mert Kakassy jegyző május 17-én a prefektúra által engedélyezett 2 heti betegszabadságot élvezett, amelyet mint

beteg a tordai kórházban töltötte el. A sinfalvai események pedig, amelyekért őt most utólag felelőssé akarják tenni, betegségének ideje alatt történtek.

A jegyző az őt jogtalanul ért felfüggesztés ellen memorandumot nyújtott be, amelynek benyújtására a vármegyei prefekturától is utasítást kapott.

A felfüggesztés indoklása annál is inkább lehetetlen, mert fel sem tételezhető egy kisebbségi jegyzőről az, hogy egy éppén a kisebbségek ellen készül eseményről felettesséinek jelentést tegyen.

Az ügy fejlményei elé érdeklődéssel tekint Tordamegye egész kisebbségi társadalma.

Nyári hőségben

üdit

frissít

erősít

a valódi

DIANA

SÓSBORSZESZ

Kiváló fertőtlenítő

feletti hatalom — spanyol hitbizomány volt.

Talán most, ha Machado győz, Kuba még spanyol „protektorátus” alá is kerülhet.

Ezt akarja a politika.

A tömegek viszont nem akarnak tovább — politikát. Politikát, amely „szabadsággal, függetlenséggel, önállósággal, de uszarával, hadibüzdéssel, kizsákmányolással” jár, nem akarnak tovább.

Egy kis jó bekebelezést, azt igen.

Ime, Kubában először érkezett el a forradalmak történelme ahhoz a fejezethez, amelyben a tömegek értéktelen és kizsákmányoló függetlenség helyett a népek, nemzetek és államok összeműködését követelik.

Furcsa, de érthető politikai felfogás.

— Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűv szabdá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet. Beható körházi kísérletek folyamán bebizonyult, hogy a Ferenc József viz szellemi munkásoknál, neurasténia embereknél és betegeskedő asszonyoknál rendkívül jótékony hatású gyomor- és beltisztító szer.

GÁBOR ISTVAN:

MARGÓ

HANS SACHS POFONJA

A törvényszék ritkán folyamodik irodalomtörténeti érvekhez. Most ez is megtörtént. Az egyik bajor munkabíró, a hol egy inasgyerek apja bevádolta a gyerek mesterét, amiért az fiát felpofozta, a következő indoklással utasította el a panaszt:

„A pofon — amely Grimm Német Szótára szerint már a 15-ik század végi irodalomban szerepel egy karácsonyi bethlehemes játékban — ezek immár sok század óta használatban álló népszerű büntető rendszabály. Ha kellő időben, kellő helyen, kellő mértékben, kellő célra alkalmazzuk, akkor nevelő hatása páratlan és semmiféle bölcös és gyengéd intelmek, sem pedig drákói büntetések nem érnek fel vele hatásban. Hiszen Hans Sachs is, a céhbéli mesterek mintaképe, jónehány pofont kent le inasainak, avéül, hogy akár az ő híren és tekintélyén esett volna csorba, vagy pedig akár az inasainak jövőd mesterségbeli tudása és emberi kiválósága szenvedett volna a pofon által kárt.”

FORRADALMÁR — EBBEN AZ ÉRTELEMBEN

Papennek egyik beszédéből idézek néhány sort: „A mi forradalmunkat nem úgy szabad tekinteni, mint a tömegek fellépését a felső réteg ellen. Van ugyan a mi forradalmunknak is egy szociálforradalmi oldala, amellyel szeles népretegeket a melyek a marxizmus által a népgondolat-tól, az államtól és a hazától eltávolítottak, a népközösség számára visszahozítja. Ez egyedül lehet értelme a forradalmi tennék és ebben az értelemben Hitler Adolf — népkancellár.

HALÁL A GYANUSOKRA

A braunschweigi rendőrség hivatalos hirdetménye:

„Az ország összes államrendőrségi közeg-ei utasítottak, hogy mindazok ellen, a kik marxista röpcédulákat osztogatnak, valamint azok ellen is, akik ebben csak gyanusak kiméletlenül használjanak fegyvert...”

„TALÁN NEVETSÉGES”

Himlerek, a fajhivatal vezetőjének egyik fajhivatali ünnepségen mondott beszéde:

„Nagyon fontos, hogy új Németország államlete alapjául ismét a kulturát választotta. Most egy új történelmi kor kezdődött amely — talán nevetségesnek hangzik — husz harmincezer esztendeig fog eltartani...”

RYBÁROK A KURÓSPARTON

A híres kassai ember-évő cigányok perének egyik momentumáa elevenedik meg előttem. A banda feje maga köré gyűjtve bendájának tagjait, megeskettette mind egyiket, hogy soha többet életükben nem foganak dolgozni... Em! késtem, hogy imponált akkor ez a nyil! kinyilatkozás. Végre egy nyílt vallomás a munka ellen. Végre egy aktív csapat, amely cselekedni mer. Nem ír ódákat a munka mellett, s közben semmit sem csinál. Nem. Nyíltan és őszintén új hangú forradalmas lázadásul hangoztatni mer! Fleg a munkából... Megyek az utcán. Nem tudom mi az. Látni az embereket. Délután kavéházi teraszokon ülnek. Reggel és délből látom. Lste még ugyanott beszélgetnek. A fő ut-rán, a meleg napsütésben órákig állnak sorfalat. Délután korán klubokban ülnek. Korán ki a tenispályára, s csak nyolcokor térnek haza. Kilencor moziba mennek. Mozi után briizseznak. Reggel-től délig alszanak. Feketéznek. Adomáznak. Lassan és mosolyogva mennek. Reggel mennek ki az uszodába. Vaj és hus ételeket visznek ki magukkal. Egész nap kiinn maradnak.

— Meleg van, meleg van — mondják. Nézem ezt a csendes sétáló világot s tűnődöm, vajjon őket ki eskettette meg!?

GEORG GÖG

A név talán mifelénk ismeretlen. Vise-lője azonban nyugaton ismerős fia. Igen tehetséges fiatalember, aki noha foglal-kozására vagy inkább osztálytagozódásá-ra nézve csavargó, mégis egy igen nagy-szerű ember, aki „Der Vagabund” című folyóirata a világ összes vagány csavar-góinak irodalmi értékű hivatalos lapja. Gög folyóirata nem hisz az antikapita-

SZOMBATON DÉLUTÁN STARTOL
AZ „AZUR-FLOTTA” RÓMA FELÉ

Bikaviadallal szórakoztatják Lisszabonban az olasz repülőket

Nem igaz, hogy Lindbergh és felesége lezuhantak volna

Lisszabon, augusztus 12.

Az olasz rajrepülők még nem érkeztek vissza hazájukba, de máris kitüntetést kaptak. Balbo légügyi miniszter az „óceá-nontuli repülések érdemével” tüntette ki pilótáit. Csütörtökön este az „Azur-flotta” újból a köztársasági elnök vendége volt.

A portugál fővárosban időző olaszok tiszteletére

bikaviadalt rendeztek, amelyen tisztika-ra élén Balbo is megjelent.

Az Azur-flotta csak szombaton délután szállt fel a lisszaboni kikötőből.

A rajrepülők meg sem állnak Rómában, ahol tiszteletükre szokatlanul fényes fogadtatást és diadalmenetet készítenek elő.

Balboék különben Lisszabonban azt a hajót is bevárják, amely a Ponta del Ga-

dában szerencsétlenül járt Sguaglia repülőhadnagy holttestét magával szállítja.

OLASZ HIVATALOS JELENTÉS
SQUAGLIA HADNAGY TRAGÉDIAJÁRÓL

A Ponta del Gadai szerencsétlenség híre Rómába is eljutott, ahol a tragikus katasztrófáról az alábbi szűkszavú hivatalos jelentést adták ki:

A Ponta del Gadában vesztelő 15 repülőgép közül 11 zavartalanul a levegőbe emelkedett, amikor a „Rani 12-1” jelzésű gép, amelyen Celso Raniere kapitány, Enrico Squaglia hadnagy, egy szerelő és egy rádiótávírdász ült,

motorhiba következtében a tengerbe zuhant. Balbo tábornok azonnal intézkedett, hogy azok a repülőgépek, amelyek még nem szálltak fel, csak akkor startoljanak, miután a szerencsétlenül járt gépet kiemelik. A parancs következtében a kérdéses három repülőgép

csak szerdán reggel 9 óra 55 perckor indult utnak Lisszabon felé.

BALBO NYILATKOZIK...

A lisszaboni ünneplések után Balbot természetesen rögtön megröghanták a portugál újságírók, akik ezer kérdéssel árasztották el a légügyi minisztert. Balbo nem akart bővebben nyilatkozni, annyit azonban közölt a riporterekkel, hogy az Azori szigeteitől Lisszabonig egészen jól (?) telt el az út.

RÉMHIREK LINDBERGHÉKRŐL

Amszterdami jelentés szerint olyan hírek terjedtek el, hogy

Lindberghék, akik ezidőszent Grönlandban tartózkodtak, lezuhantak.

A katasztrófa híre később Kopenhágából megcáfolták. A népszerű házaspárnak — újabb amerikai jelentés szerint — semmi baja sem történt. A szerencsétlen: égről szóló hír félreértelt rádiójelentés alapján került a világsajtóba.

Irországban már Cosgrave
pártja is a fasiszták mellé állott

De Valera nem tűri a jobboldal felvonulását

London, augusztus 12.

A keddi összetűzések után a helyzet Dublinban még csütörtökön is nagyon feszült volt. A város összes fontosabb pontjait polgárok körkelték meg s az utcákon rendőri járőrök cirkáltak. De Valera kijelentette, hogy semmiféle egyenruhás parádét nem fog tűrni. A fasisztáknak vasárnapra tervezett felvonulását, hírek szerint, feltétlenül betiltják.

Nagy érdeklődést váltott ki a Cosgrave-pártnak, a volt kormánypártnak közeledése a fasisztákhoz. Ha a fasiszta felvonulást nem tiltják be, akkor Cosgrave személyesen is részt vesz a tüntetésben.

A newyorki tőzsde
még most is spekulál

A tőzsde vezetősége ezentúl minden kötését átvizsgál

London, augusztus 12.

Newyorkból érkezett jelentések szerint Roosevelt elnök erőlyes harcot kezdett a tőzsdei gabonaszpekuláció letörésére. Nemrégiben jelentették, hogy a gabonatőzsde rendeletileg eltöltötték a tőzsdei zárókötéseken aluli gabonavásárlásokat a magánforgalomban is. Ez a rendelet a gabonák minimálisát jelentette, azonban

nem akadályozta meg a spekulációt, sőt bizonyos értelemben még utat is nyitott neki.

Ezért Roosevelt most úgy határozott, hogy a földművelésügyi államtitkárság útján törvényjavaslatot terjeszt be. A javaslat szerint a gabonatőzsde vezetősége minden nap kö-

telességszerűen megvizsgálja a kötéseket, abból a szempontból, hogy valószínű kötések-e azok, vagy pedig csak spekulációs célokat szolgálnak. A törvényjavaslat szigorú rendelkezéseket tartalmaz a gabonaszpekulánsokkal szemben.

A KINCSTÁRI ÁLLAMTITKÁR
MÉGIS LEMOND

Roosevelt elnök holnap fogadja Woodin kincstári államtitkárt, aki megrendült egészségi állapotára való hivatkozással be fogja terjesztetni lemondását.

Roosevelt, hírek szerint, igyekezni fog az államtitkárt arra bírni, hogy legalább még néhány hétig tartsa meg hivatalát.

A „császárhü néppárt”
Ottót Ausztriába akarja vinni

Az extrónörökös, mint az egyház hithű tagja jelenne meg a vallásos jellegű kongresszuson

Bécs, augusztus 12.

Bécsi politikai körökben is nagy feltűnést keltett, hogy „a császárhü néppárt” vezetője erőlyes akciót kezdett Ottó volt trónörökös bécsi látogatásának az érdekében.

A katolikus egyház a közeljövőben nagy katolikus népgyűlést tervez a volt császárvárosban. A „császárhü néppárt” vezetősége ezt az alkalmat akarja megragadni, hogy

Ottót beengedtesse Ausztriába, ahonnan

tudvalevőleg a Habsburg-hercegek ki vannak tiltva.

Ottó utazásának így súlyos politikai akadályai is vannak, a párt azonban úgy vélekedik, hogy amennyiben az egyház a maga teljes erejével támogatná a tervet, úgy a politikai akadályokat sikerülne elhárítani s Ottó, mint magánember, megjelenhetne a kongresszuson.

Ináulter biboros, a bécsi hercegek már megkeresést is kapott a párt elnökétől ebben a kérdésben. A megkeresés ki-

terek készülnek megoáltani a fulladozó Európát...

RANGFOKOZAT

A Canard Enchaîné írja: Aki 35 frankot lop: Tolvaj. Aki egy milliót: Bankár. Aki huszmilliót: Finánckapitalista. Aki negyvenmilliót: Filmproducer. És tízmilliódot: Egy modern jólszervezett állam...

hangsúlyozza, hogy Ottónak, mint hithű katolikusnak és magánembernek föltétlenül joga van megjelenni egy ilyen vallási jellegű kongresszuson, az egyháznak tehát kötelessége közbelépni, hogy senki ne gördíthesse akadályokat útja elébe. Amennyiben a hercegek az egyház nevében megadja Ottónak az engedélyt a bécsi utra, úgy a „császárhü néppárt” erős fegyvert kap arra, hogy a politikai akadályokat is elháríthassa.

— Gyomor- és bélzavaroknál, étvágytalanságnál, szorulásnál, fölfúvódásnál, gyomorfégésnél, felbőlgésnél szédülésnél, homlokfájásnál, hányványnál 1—2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz alaposan kitisztítja az emésztőutakat.

Ismét elhalasztották
a liberális-párt gyűlését

Bukarest, augusztus 12.

A liberális párt vezetőségének gyűlése ismét halasztást szenvedett.

Eredetileg augusztus elsejére tűzték ki, ezt az időpontot augusztus 13-re tolták el. Újabb jelentés szerint az értekezletet csak szeptember elején fogják megtartani.

Az állandó halogatás mögött a liberális vezetők egyenletlenkedése keresendő. Duca, a pártelnök, az ellentéteket még az értekezlet egybehívása előtt szeretné eliminálni.

Hosszabbítsd
meg életedet!

Mindenki meghosszabbíthatja életét, kikerülheti a megbetegedést, meggyógyíthatja a betegek, erőssé teheti a gyenge szervezetűket, öntudatosabbá a habozókat és vidámmá a szerencsétleneket!

Mi van minden betegség hátterében?

Az idegerő hanyatlása, nyomott kedély, kedves barátok, vagy hozzátartozók elvesztése, csalódások, betegség előtti félelem, helytelen életmód és sok más ok!

A vidám kedély

a legjobb orvos! Ismerje meg a vidámsághoz vezető utat, amely élénk kedélyt fog Önnek adni, új reménnyel fogja el-tölteni! Ezt az utat megmutatja Önnek ismertetőnk, amelyet mindenkinek

teljesen ingyen

küldünk meg, aki érte ir! Ebből a kis kézikönyvből megtudhatja, hogyan pótolhatja rövid időn belül és anélkül, hogy hivatásában zavarná ideg- és izom-erejét, megszüntetheti fáradtságát, rossz kedvét, munkaképzettségét, emelkezőtehetségének hiányait és sok más betegségét. Kérje ezt a kis írást, mert vigasztalást és örömet merit belőle.

Póstagytűjtőhely:

Ernst Pasternack, Berlin S. O.
Michaelkirchplatz 13. Abf. 161.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

Boncher Helén, francia pilótanő megdöntötte a női magassági világrekordot. Az addigi rekord 5516 méter volt. Boncher Helén lemért és igazolt magassága 6100 méter.

Szilárdul a buza ára

Temesvár, augusztus 12.

A temesvári piacon a buza erősebb szilárdult. Az árak: Buza azonnaira 360, tengeri 350, árpa 140, zab 190, repce 650, tők 640, korpa 90, takarmányliszt 130.

Codos és Rossi Rómán keresztül Marseillesbe érkezett

Marseille, augusztus 12.

Codos és Rossi, a világhírességek előlépték rekorderek, akik — mint jelentették — a kisázsiai Beyreuth mellett fekvő Rayakból csütörtökön hajnalban három órákor startoltak, délután 6 óra 40 perckor Rómába érkeztek. A két pilóta rövid ideig tartózkodott csak Rómában és miután benzinkészletüket kiegészítették, újból felszálltak, hogy Marseillebe repüljenek.

Marseillesi jelentés szerint Codos és Rossi csütörtökön éjjelkor szerencsésen Marseillebe érkeztek. A pilóták itt néhány napig pihenni szándékoznak, azután pedig Párisba repülnek.

Herriot Thiginán át utazik Oroszországba

Bukarest, augusztus 12.

Megirtuk már, hogy a moszkvai kormány azzal a kérdéssel fordult a román miniszterelnök, hogy Herriot volt francia miniszterelnök a román-orosz határon fekvő Thiginán keresztül utazhassék be Oroszországba.

A kormány besszarábiai hivatalos lapjának, a Cuvântul Basarabiei-nak értesítése szerint a román kormány teljesítette a moszkvai kívánságot.

* FONTOS FIGYELMEZTETÉS A HAZI ASSZONYOK RÉSZÉRE. Befőzéshez a legjobb cukor a botfalusi süvegucukor, mert a legkiadósabb és a gyümölcsöt legjobban konzerválja. Ezt a süvegucukrot a mai naptól kezdve kristálycukor áron árúsítják. Befőzéshez tehát csakis botfalusi süvegucukrot vegyene.

— A TABLA FELEMLTE A NAGYBÁNYAI KOMMUNISTÁK BÜNTETÉSÉT. Nagyváradról jelentik: A szatmári törvény szerinti büntetés elvégzését tárgyalta Breban János nagybányai lakos és négy társának kommunista izgatási bűnpörét. A vádirat szerint Brebannal házkutatást tartottak, amelynek során kommunista röpecdülákat találtak. Az ügyvel kapcsolatban azután Vogel Adolfot, Hutira Jánost és Katz Erzsébetet is őrizetbe vették. A négy elítélt, akiket a törvényszék egyenként két és fél évi fogságbüntetéssel sújtott, most került a tábla elé, amely büntetésüket most egy-egy fél évvel emelte. Indoklás: ez a legnyilvánvalóbb büntetés, amit ilyen esetben adni lehet.

— UJPESTEN NINCS MUNKANÉLKÜLISÉG. Budapestről jelentik: Szinte hihetetlenül hangzik a mai nagy munkanélküliségben, hogy Ujpest városa miként járt a közmunkák megindítása érdekében közzétett munkafelkérő felhívással. A városi tanács népbizonyos közérdekű közmunkákat megkezdhesen. Száz ember tehát munkát kapott volna, de esodálatosképpen mindössze 10 munkás jelentkezett. Ugy látszik, Ujpest azon boldog földterületek közé tartozik, ahol teljesen ismeretlen fogalom a munkanélküliség tragédiája.

MACHADO már nem fogadja Amerika követét

A kubai kormány három amerikai riportert is elfogadott

Havanna, augusztus 12.

A kubai kormány és az Unió között egyre mérgesebbé válik a viszony. A Machado-kormány ugyanis szerdán elfogadott három amerikai sajtóriportert, akiknek szabályos tartózkodási engedélyük volt. Az újságírókat később az Unió havannai követének erőltetett felépítésére szabadon bocsátották ugyan, de az ügy azonban csak olaj volt arra az ellenséges érzésre, amivel az Egyesült Államok havannai követe a Machado-kormányval szemben viselkedik.

A sajtóriporterek szabadonbocsátása után Machado kijelentette az Unió követének, hogy többé nem hajlandó személyesen fogadni s amennyiben kormánya részéről valami olyan utasítás érkezik, amit közölnie kell a kubai kormánnyal, úgy forduljon egyenesen a külügyminisztériumhoz.

Az utcai harcok az elmúlt éjszaka kiújultak. A város több részében bomba robbant. A robbanásnak két halott és sok súlyos sebesült áldozatuk van.

A német ifju hitleristák negyven-tágu csoportja meglátogatja Magyarországot

A magyar hírforrások Gömbös meghívásáról mit sem tudnak

Berlin, augusztus 12.

A Teleunion német sajtóiroda jelentése szerint Gömbös magyar miniszterelnök meghívására augusztus 18-án nyolcvan hitlerista ifju érkezik Magyarországra. A horogkeresztes ifjak tanulmányi céllal beutazzák Magyarországot s közben Gömbös vendégei lesznek, aki meghívta őket.

A Teleunion indokol is. A német birodalmi ifjuság vezetősége a gödöllői cserkész táborozásra kiküldötte megfigyelőit. Ezeket a ki-

küldötteket Horthy kormányzó magánkihallgatáson fogadta. A kormányzó a kihallgatással és üdvözlő szavaival egyaránt tanujelét adta annak, hogy Magyarország barátságos érzellettel viseltetik új-Németországgal szemben. A német ifjak ezért fogadták el Gömbös magyar miniszterelnök meghívását, aminek örömmel tesznek eleget.

A magyarországi hírforrások még nem tudnak semmit Gömbös meghívásáról és a hitlerista ifjak látogatásáról.

A CFR ismét kedvezményt ad az utazó csoportoknak

Bukarest, augusztus 12.

A vasutigazgatóság elhatározta, hogy csoportos utazások esetén egy a belföldi, mint a külföldről jövő turistáknak külön kedvezményeket engedélyez, amelyeket a csoport nagysága szerint állapítanak meg. Így ha a csoport legalább 8 és legfeljebb 25 emberből áll, a jegykedvezmény 25 százalék. Ötveneg—száz személy esetén 33 százalék, száz személyen felüli csoportoknak pedig a kedvezmény kerek 50 százalék.

Az országból külföldre utazó csoportok részére a kedvezmények a következők: 8—25 személy részére 15 százalék 26—50 személyes csoportoknak 20 százalék, 51—100-as csoportnak 25 százalék, száz emberen felül pedig 33 százalék. A kedvezményeket az állomások adják meg, egy bizonyítvány alapján, amelyet a vasut kereskedelmi igazgatóságának, illetve a forgalmi felügyelőségeknek, vagy határállomásoknak kell kiállítaniuk. A román utasok részére fehér igazolványt adnak, amely 30 napig érvényes, háromszori megszakítással, míg a külföldiek igazolványa sárga és 60 napig bír érvénnyel.

Nemcsak a Székelyföldön, hanem

Tordán is elbocsátja a Betegsegélyző a magyar tisztviselőket

Akit nem bocsátanak el, azt Besszarábiába helyezik

Torda, augusztus 12.

A tordai Munkásbiztosító Pénztárnál a közelmúltban olyan események játszódtak le, amelyek mellett nem lehet szó nélkül elhaladni.

A szolgálati pragmatika világosan és határozottan kimondja azt, hogy a pénztár szolgálatában álló tisztviselők csak akkor mozdíthatók el, ha — a törvényben felsorolt okok fennforgása esetén — tisztességük betöltésére méltatlanokká váltak, amely elmozdítást azonban minden egyes esetben fegyelmi eljárásnak kell megelőznie. Mégis az történt, hogy a tordai pénztár tisztviselőit minden komoly indok nélkül, sőt egyenesen szolgálati érdekek súlyos megsértésével, tömegesen bocsátották el.

A szolgálatból való elbocsátás a pénztár legnépszerűbb, legjobb tisztviselőit érte, akik között olyanok is vannak, akik már 24 éve állanak pénztári szolgálatban s akiket mégis csak 3 havi fizetésük folyósítása mellett, jogos nyugdíjigényük megfosztásával, bocsátottak szélnek.

E tisztviselők nemcsak, hogy nem szolgáltattak reá az elbocsátásra, hanem ellenkezőleg, korrekt viselkedésükkel, teendőik pontos, lelkiismeretes, hozzáértő elvégzésével a közönség legteljesebb bizalmát érdemelték ki.

Annak illusztrálására, hogy milyen nagyfokú igazságtalanság történt, alább névleg soroljuk fel az elbocsátott tisztviselőket. Ezek: Székely Dezső, irodafőnök-helyettes, 24 évi

szolgálat.

Szöcs Erzsébet, tisztviselő, 14 évi szolgálat.

Rácz Miklós, irodafőnök, 30 évi szolgálat.

Felező György, tisztviselő, 12 évi szolgálat.

Socsa Demeter, tisztviselő, 12 évi szolgálat.

Horváth Tibor, gyógyszerész, 6 évi szolgálat.

Vass Ilona, 20 évi szolgálat.

Ábrahám Csonka Ilona, 16 évi szolgálat.

Paznareán János, tisztviselő, szintén már többévi szolgálat, akit Chisinauba helyezték át.

A fentjelzett tisztviselőket 1930-ban inkardálták s elbocsátásuk folyó évi július 1-i hatállyal történt. Az elbocsátásoknak nincs leépítési jellegük. Ennek bizonyossága, hogy helyükbe, — értesülésünk szerint, — Besszarábiából teljesen kezdő, minden gyakorlat nélkül, az itteni viszonyokat nem ismerő, a ki-sebbségek nyelvét nem beszélő hivatalnokokat neveztek ki.

Mióta ezek az elbocsátások és áthelyezések a tordai Munkásbiztosító Pénztárnál megtörténtek, azóta azok a tisztviselők is, akiket a minisztérium ma még állásukban meghagyott, állandó rettegésben élnek, mert a történetek után őket is bármikor hasonló sors érheti.

TOMCSA SANDOR:

A szerelem váliajai párbeszédekben

A nép egyszerű gyermekeinek szerelme

(Egyszerű falusi falu, a kapu előtt ül a nép egyszerű lánya, fon és a következő egyszerű népdalt dalolja: Krejola, bizony isten nem csoda "... stb.)

Legény (jön, ugyancsak dalol és pedig ezt a bájosan egyszerűt): Színaranyból van a szívem, gyémántkő a lelkem...

Leány (mikor meglátja a legényt, szívéből megint csak kibugyan a dal): Hajjududu miszter Brón, hajjududu miszter Brón...

Legény (megáll): Csak törjön a nyavalya Biri!

Leány: Annak töri, akinek van.

Legény: Hallod-e te Biri, nekem felelj értelmesen, ne pedig úgy mint egy népies novella-író, mert én úgy billentelek székszeppilőn, hogy a levegőben éhen hóssz!

Leány: Hajja de nagy fiu lett.

Legény: Annak nagy akinek van.

Leány: Maga is úgy beszél, mint egy ronda paraszt, valami népcimnűben.

Legény: Tölled tanoltam.

Leány: Hézzám jöhet is tanolni, ahogy nálunk felé mondják.

Legény: Ne szaporicsuk a szót Biri, a fassangon békötöm a fejedet.

Leány: Hászé! asse tuggya, hogy szeretem-e, azaz ahogy nálunk felé mondják, hogy „pista” vagyok-e magába.

Legény: Nézd meg Biri, én csak azt tudom, hogy a faluban hármán vagyunk Es-ványok: te s én s Simó Gegő. S aztán ha „lekenek” nekem egy párat, csak megszoksz üdövel.

Leány: Jól megszokta szegény Biri is

Legény: Gyenge vót a természettye.

Leány: S azt hiszi, én inkább bírom?

Legény: Há! ahogy így nezem...

Leány: No csak nezzem. Nezett engem más is, a'pedig nem fenyegetett veréssel.

Legény: Nem-e? Nem is vót az akkori legén.

Leány: Nem-e? Csak még a'vót! A'vót a sapkájára írva, hogy hottel...

Legény: Há! a mi a sujj te Biri?

Leány: Az a', hogy az állomásra sohase járt gyalog, — mindig taszitott egy kiccsi szekeret.

Legény: Ejsze a marhákkal nem igen tudott banni.

Leány: Nem-e, sokszor még harminc lej borra volt is kapott!

Legény: No látod-e Biri, én a pénzt nem borra kapom s méges megiszom...

Leány: Akkor miből tart el engem?

Legény: Ne törődj te avval Biri, van nekem elég.

Leány: Mije van magának?

Legény: Annyi, hogy egy asszonyt eltarthatok, Nem is egyet, akár huszat.

Leány: Netene!

Legény: Mit csodálkozol, én vagyok a falu legmódosabb legénye. Nekem bankba kéccázharmincezer lejem van!!

Leány: Akkor süsse meg a pénzt.

Legény: De adósságom.

Leány: Ammá más.

Legény: No ugye!

Leány: Aztán Pist

Legény: No.

Leány: Szégyellem.

Legény: Ha má' így van, ne szégyeld Biri.

Leány: Még csak éppen azt szeretném tudni, hogy... hogy...

Legény: No de most má' mondod, vagy nem mondod?!

Leány: Hogy ki lesz a keresztapám?

Legény: Há! a kanverzió a zannya ke-sergőjít...

Magyarország Története

írta:

ECKHARDT FERENC

A Pázmány Péter-egyetem ny. r. tanára

Egész vászonkötés, 324 oldal.

Ára 90 lej. — Utánvét 115 lej.

Kapható a Brassói Lapok Könyvostálya-ban Brassó, Kapu-u. 56—58.

Ma lépett életbe a magyar-román kliring-egyezmény

Bukarest, augusztus 12

A Magyarország és Románia között a fizetések szabályozására 1933 március 31-én aláírt egyezmény egyes intézkedéseinek kiegészítése végett a két kormány ez év június 10-én jegyzőkönyvi megállapodást létesített, amely a mai napon lép életbe. A megállapodás főbb pontjai a következők:

I. Az árucseréből eredő fizetések elvben kompenzációs uton fognak lebonyolítottatni az érdekeltek között, a két Nemzeti Bank ellenőrzése mellett.

II. A kompenzációs üzletekhez szükséges engedélyeket az illetékes Nemzeti Bank adja meg és ezek csak a másik Nemzeti Bank jóváhagyásának fenntartásával lesznek érvényesek. A két bank naponta kölcsönösen közölni fogja egymással az adott engedélyeket.

A két Nemzeti Bank nem fog befolyást gyakorolni sem a kompenzációs felek kiválasztására, sem pedig az azok között létrejött megállapodásokra, feltéve, hogy ezek a megállapodások nem ütköznek bele az árubevételre és kivitelre vonatkozólag az illető országban érvényben levő törvényes rendelkezésekbe.

III. Ami a hátralékok (arriérés) kiegyenlítését illeti: a két kormány megállapodott abban, hogy engedélyezi a jelen jegyzőkönyv I. pontjában jelzett módszer szerint a direkt kompenzációt, egyrészt a hátralékok román lej és pengőkövetelések között. 1. az 1933 március 31-i megállapodás 2-5 pontja, másrészt az ugyanazon egyezmény 3. pontja szerinti magyar követelések között.

IV. Ami a magyar áruk Romániába való szállítását illeti, a román kormány meg fogja könnyíteni a beviteli engedélyek kiszolgáltatását és beleegyezik a jelen megállapodás tartamára, hogy a fontosabb magyar cégek Romániába bejegyzett képviselői kérvényeiket közvetlenül az Ipari és Kereskedelmi Minisztériumhoz intézhessék, mely minden egyéb formalitás nélkül, figyelembe véve az áruk mennyiségét, a lehető legrövidebb időn belül ki fogja adni a beviteli engedélyeket. Ezeket a könnyítéseket abban az esetben is meg fogják adni, ha időközben Románia megváltoztatja jelenleg érvényben levő kontingentálási rendszerét.

Természetesen a román kormány ezeket a könnyítéseket azzal a feltétellel adja, hogy a Románia által elnyert és a március 31-i magyar-román megállapodásban foglalt kontingensek és különösen az erdészeti termékekre kapott kontingensek a megfelelő időközben a román exportőrök által Magyarországon valóban felhasználtassanak.

Ennek érdekében a magyar kormány minden adminisztratív intézkedést meg fog tenni, hogy biztosítsa a tényleges alkalmazását azoknak a rendelkezéseknek, amelyek Magyarországra behozandó román származású fűrészelt fa és tűzifára vonatkozólag az „Annexe ad Art. 2. ad No. 203 a. (let 193 tarif hongrois)“-ban foglaltatnak.

V. Az illetékes hatóságok szigorúan őrködni fognak afelett, hogy az egyes kompenzációs üzletek keretén belül vállalt kötelezettségek a felek által teljesíttessenek.

Ezért az illetékes hatóságoknak jogukban áll a felektől az áru kivitelét igazoló vám, szállítási és egyéb okmányok beszerzését követelni.

VI. A kompenzációs üzletekből származó fizetéseket az illető Nemzeti Bank által erre feljogosított pénzintézeteknél vagy más, általa jóváhagyott módon lehet eszközölni.

VII. A 2-ik pontban tárgyalt kompenzációs engedélyek időtartamát a két Nemzeti Bank fogja megállapítani az ügylet természetére szerint, de tartalmuk legalább két hónap lesz.

Indokolt esetben a két Nemzeti Bank fenntartja magának a jogot, hogy az időtartamot meghosszabbítsa.

VIII. A két szerződő fél megegyezett abban, hogy a kompenzációs üzletekből eredő összegek nagyobb részét a Magyarországra bevitt román erdészeti termékek el lenértékének kiegyenlítésére fogják fordítani s a kompenzációs engedélyezésénél ezt az elvet minden esetben szem előtt

Slipher szerint: Kilenc fók meleg van a Marson és az ember nagyszerűen tudna élni ezen a bolygón is

Az alizonai Flagstaff város mellett emelkedő Lowell csillagvizsgáló igazgatóját, Slipher professzort, az angol királyi csillagvizsgáló társaság aranyéremmel tüntette ki.

A kiváló tudós a kitüntetéssel kapcsolatban érdekes előadást tartott a Marsról. Előadta, hogy obszervatóriuma, amely elsősorban a földhöz legközelebb lévő bolygót, a Marsot vizsgálja, arra a megállapításra jutott, hogy a Marson a légköri és klimatikus viszonyok nagyon hasonlítanak a földünk viszonyaihoz és így a magunkfajta ember minden különösebb nehézség nélkül meg tudna élni a Marson is.

A csatornák létezését, amelyhez annak idején olyan messzemenő kombinációkat fűztek, szintén kétségtelenül megállapították.

A Marson élénk vegetatív élet van, a légkör páradus, a hőmérséklet átlag 9 fok nulla felett.

„Ha már feltalálták volna a planéták közti közlekedést, — fejezte be nagy tétőszéssel fogadott előadását az amerikai tudós, — úgy magam is szívesen vállalkoznék, hogy mint első földi utas, jelenjek meg a Marson.”

Már Miss Európának lenni sem üzlet

A szépségkirályné Spanyolországban nem tudott — üzletet kötni

Madrid, augusztus 12.

Marlo Tatjana, az idei madridi szépségkirálynőverseny Miss Európá-ja meglehetősen kínos körülmények között hagyta el Spanyolországot, hogy visszatérjen állandó lakóhelyére, Párisba. A szépségkirálynő menedzsere üzletet akart csinálni Miss Európa bájaiból s levelet küldött több spanyol városnak, amelyben közölte, hogy Miss Európa hajlandó ellátogatni a városba és résztvenni nyilvános ünnepségeken, ha az utiköltségek megtérítésén kívül négy személyes lakosztályt bocsátanak rendelkezésére a legelőkelőbb szállodában és naponta kétezer pezeta tiszteletdíjat fizetnek neki, nem is szólva arról, hogy az ünnepségek bruttó bevételének huszonöt százalékára is igényt tart. Egyetlen spanyol város sem akadt, amely elfogadta volna ezt az ajánlatot s betetőzte a kudarcot a Mallorca-szigeten fekvő Palma polgármesterének válaszával, amely a következőképpen hangzik:

— Az ön ajánlata nyilvánvalóan tisztára üzleti ügy, ebből a szempontból pedig nem érdekel bennünket. A nyomorényhitő akció és gyermekeink nevelésének költségei elég nagyok ahhoz, hogy a páros fölös pénzét ne költsük Miss Európa luxusutazásaira, Mallorca szigetén különben is nagyon sok szép lány lakik, akik nem tudják elképzelni, hogy valaki pénzért mutogassa szépségeit. Nálunk Mallorkán a női szépség olyan, mint a természet, mint a nap, tenger és az erdő, amelyben mindenki gyönyörködhet, feltéve, hogy tiszteletben tartja a mi hazánk asztrónógiájának legjellegzetesebb tulajdonságát: a szeméremérzetet.

Valamennyi madridi lap teljes terjedelmében közölte ezt a levelet s azt a tanácsot adta Marlo Tatjanának, hogy most már csomagoljon sürgősen és utazzon vissza Párisba.

Meg is tette.

Olaszország másfél, Ausztria félmillió mázsa búzát vesz Magyarországtól

Az olaszokat iparcikkek vásárlásával kártalanítja Magyarország, Ausztria meg ötezer vagon fát szállít a magyaroknak

Budapest, augusztus 12

Rómából érkezett hivatalos jelentések szerint Fabinyi magyar kereskedelmi miniszternek az olasz kormánnyal folytatott kereskedelmi célzatu tárgyalásai annyira kimélyültek, hogy a magyar miniszternek a jövő hétre is Rómában kell maradnia. Mussolini egyébként Fabinyit meghívta, hogy vegyen részt azokon az ünnepségeken, amelyeket Balbo „Azurflottájának” a megérkezésekor tartanak. Ezek szerint Fabinyi csak a jövő hét végén érkezik haza.

A római tárgyalások eddigi eredményeiről egyébként igen kedvező hírek érkeztek Budapestre. Fabinyi megállapodott, hogy Olaszország másfélmillió mázsa magyar búzát vesz át a buza világpárításán felüli árbán.

Ezzel szemben Magyarország ipari nyersanyagokat és kész cikkeket vásárol Olaszországtól. Az olasz tárgyalóbizottság kérte azt is, hogy a déligyümölcsök Magyarországra való bevitelét a magyar kormány könnyítse meg. Erre vonatkozólag Fabinyi olyan ajánlatot adhatott, ami az olaszokat kielégíti s így ebben a kérdésben is biztos a megállapodás.

A bécsi osztrák-magyar kereskedelmi tárgyalások pénteken egészen a hajnali órákig tartottak, de végre sikeresen befejeződtek.

fogják tartani.

Szükség esetén az 1933 március 31-i „Protocole anexe” 5. pontjában megállapított magyar-román bizottság megvizsgálja, hogy mily megfelelő módot lehet találni a Magyarországra bevitt román erdészeti termékek értéke kiegyenlítésének biztosítására.

IX. Ennek a jegyzőkönyvnek érvényessége három hónap. Ezután az időpont után hallgatolagos beleegyezéssel meghosszabbítható, mindaddig, míg a szerződő felek egyike azt egyhónapos előzetes

jeződétek. A sajtónak Kállay magyar és Stockinger osztrák miniszterek egyaránt nyilatkozott adtak és mindketten örömmel állapították meg, hogy az új szerződéssel a két ország közötti gazdasági és baráti kapcsolat még szilárdabb alapokra került. Az eddigi jelentések szerint Ausztria vállalta, hogy az eddigi lekötéseinek túl még átvész fél millió mázsa magyar búzát.

Magyarország viszont 5 ezer vagon vágott fát vesz Ausztriától.

Kállay csak pénteken reggel ült Bécsben vonatra. A délutáni minisztertáncson részletes beszámolót adott a bécsi tárgyalásokról és azokról az előnyökről, amiket az újra megerősített osztrák-magyar kereskedelmi kapcsolat Magyarországnak jelent.

A Rómában tárgyaló Fabinyi magyar kereskedelemügyi miniszter tiszteletére Jung olasz pénzügyminiszter csütörtökön délelőtt villásreggelit adott. A villásreggelin az olasz külügyminisztérium és pénzügyminisztérium vezetőtitkarságai között megjelent Suvich külügyi államtitkár is.

Fabinyi egyébként csütörtökön este 7 órakor Mussolini olasz miniszterelnökkel tett látogatást és vele félóra hosszat tárgyalt.

értesítéssel fel nem mondja.

X. Ez a jegyzőkönyv a két kormány jóváhagyásának van alávetve és ezek fogják megállapítani érvénybelépésének időpontját.

★

Aki Magyarországból Romániába exportálni vagy Romániából Magyarországra árut behozni szándékozik, köteles előre gondoskodni a fizetésnek kompenzációs uton való biztosításáról.

Evégből be kell szereznie egy magyar, mint a román kompenzációs engedélyt.

Herzmanowsky — Ausztria réme

A lovag imádja Ausztriát, de szurja, üti, vágja

Bécs, augusztus 12

Az Artur Wolf-Verlag osztrák olvasóközönségét egy könyvvel lepte meg mely harsogó derűtséget keltett. Ha valaki egyszer őszinte bepillantást akar szerezni az osztrák ember gondolkodásmódjába — akit sajnós, itt mindig mint végzős hódítót, Dzsingisz kán—Caraffa—Bach—Haynau keverékét tüntetnek föl —, vegye kezébe ezt a „csufolódo elbeszélést” (amint alcime nevezi) és gyönyörködjen nemcsak a szellemesen bohókás szövegben, hanem a bizarr képekben is.

Herzmanowsky Frigyes nem hírnevet ír, nem Thomas Mann, sem pedig Stefan Zweig, hanem humorban gazdag grandseigneur, egy osztrák miniszteri tanácsos és egy Orlando grófnő jómódú gyermeke, festő, husz éves kora óta kopasz férfi. Atyja híres volt humoráról és rosszakaratáról, akinek két kutyája volt, amelyeket „Kegyelmes” és „Osztyaltanácso” névre keresztelt s valahányszor illesztis vendégei voltak, felnyiták a szájnyasajtók és a „Kegyelmes!” és „Osztyaltanácso!” kiáltásra csaholva törtétek a szobába a két komondor. Pálya futását úgy fejezte be, hogy Oberhollabrunnban a rózsakültatást a következő szavakkal nyitotta meg: „Ezennel ünnepelesen megnyitom a rózsakültatást, önagyméltósága, a miniszter ur képviselőben, aki semmicsetre sem hiányozna, ha egy ökrökállítástól lenne szó...” Erre aztán haladéktalanul nyugdíjazták.

Frigyes fia örökölte apjától az osztrák bürokrácia szöveg és képen való üldözésének tehetségét. A bécsi Würthelgalériában legutóbb rendezett kiállításán tucatnyi függtek az osztrák gyarmatok, Mária Terézia szüzettségi bizottságának képei és egyéb bürokratikus-esztétikus szörnységek. Herzmanowsky Frigyes amellet egyike Európa legelsőrangú képhamisítójának, kívánságra tetszés szerinti mennyiségben készít Titianokat, Giottókat, da Vinciket, Rembrandtokat és Van Dyckeket — másolatban, vagy komoly kompozícióban, maga szövi hozzá a vásznat, hamisítja a rájákat és megölti szuval.

Legjobb barátai közé tartozott Oskar A. H. Schnitz, a híres essay-író, Gustav Meyrink, a „Gölem” és „A német nyáspolgár csodakürtje” szerzője és Kubin, a Szörnységek festője.

Herzmanowsky eredetileg kizárólag csak festett, de Schnitz felfedezte írói tehetségét és első könyvéhez először írt. A könyv meséje Ferenc császár idejéből egy teljesen képzeletbeli, kísérteties, barok-romantikus-bürokratikus Bécsben játszódik. A legvadabb idiotizmus, fantasztikus kretinizmus párosul ebben a könyvben a korszellem legmélyebb ismeretével, a legbosszantóbb és legkésőbbi paródiák váltakoznak bölcselleti ismeretekkel, a teljes utopizmus és a százszázalékos realizmus találkozik össze.

A külföldi azt hinné, hogy Herzmanowsky elkeseredett ellensége a régi Ausztriának, ennek a lomposággal enyhített abszolutizmus paradicsomának. Pedig nem így áll a dolog. Herzmanowsky, aki Olaszországban telepedett meg és lengyel származású, teljes szívéből szereti Ausztriát. Ha valaki felvágna, keresztmetszete végéig sárgafekete volna. De mint igazi osztrák, szeret saját hazájáról tréfálkozni és zsémbelni, szereti a groteszket és a barokkot. A maga nemében ez a „csufolódo elbeszélés” osztrák szempontból legalábbis olyan standardműnek tekinthető, mint Moeller van den Bruck könyve Németország számára a „harmadik birodalomról.”

Az osztrák embernek azt a hajthatatlan akaratát juttatja kifejezésre, hogy semmit komolyan ne vegyen a világon és nem törődve a modern világ felelmetes demóniájával, élje a maga könnyed, vidám, barokk, zenekedvelő, belső életét.

TENISZ-, FUTBALL-, ATHLÉTIKAI felszerelések, játékok, olcsók!
TRITSCH Sportüzletében,
Brassó, Kolostor-utca.

Ingyen kapnak telefonkönyvet a telefonelőfizetők

A brassói postaigazgatóság a következőket közli: Értesítjük a brassói telefonelőfizetőket, hogy megjelent az új és hivatalos telefonkönyv, amelyet díjmentesen be lehet szerezni a postahivatal telefonosztályánál. Kérjük az előfizetőket, keressék fel a hivatalt a posta épületében (I. emelet), ahol a régi telefonlisták ellenében átvehetik az újakat.

A Póstatakarék beváltja a betétkönyveket

A brassói postaigazgatóság a bukaresti vezérigazgatóság értesítése alapján rendeltet adott ki, amely szerint 1974 január 1-ig mindazon takarékkönyveket, amelyeket a pénzügyigazgatóságok utján bocsátottak ki, beváltják. Tekintve, hogy ezek a könyvek az alapján sem újabb pénzeket betenni, sem pedig a meglévő összegekből részleteket kivenni nem lehet, a postaigazgatóság felszólítja az ilyen takarékkönyvek tulajdonosait, hogy saját érdekében haladéktalanul jelentkezzenek a könyvecskének beváltására.

Panaszkönyv

Kritika, hozzászólás, javaslat és indítvány

Rovatvezető: A KÖZÖNSÉG

Roszzillatu a Virágsor!

Tisztelt Szerkesztőség!

Csodálom, hogy ebben az ügyben, amiről írnai szándékoztam, a panaszoslevelek izéne nem érkezett meg önközhöz, jóllehet a „színhely” a város ugynevezett szívében, a Virágsoron, a rendőrség közvetlen közelében fekszik. A huscsarnokról van szó, ahol a húst pénzért mérik, a betegségeket viszont bárki ingyen is megkaphatja. Ezért korántsem azt értjük, hogy az árusításra kerülő hús selejtes minőségű volna. Inkább arra szeretném ezúton az illetékesek figyelmét felhívni, hogy a huscsarnok maga, döglötes atmoszférájával, elhanyagolt és tisztátalanul tartott kövezetével, áthaladó emberek és állatok eltakarítatlan és penetráns szagot árasztó „maradványai”-val, egyenesen merényletnek minősíthető a higiénia, a jóízű és a környéken lakó jobb levegőt áhító és megérdemlő lakosok szaglószerveivel szemben.

A járókelőt, aki a Virágsor felől, az „Édes-lyuk” vendéglő melletti bejáraton keresztül közelíti meg a városnak ezt a szegényfoltját, döbbenetes látvány fogadja. Mindjárt a bejáratnál ügyelnie kell, hogy a heteken keresztül felgyülemlett ürülékbe ne lépjen. Valóságos költőtáncosi ügyességet igényel, hogy az ember ezen a veszedelmes utszakaszon átjusson. Még nagyobb megbotránkozást válthat ki, hogy a bódék alján és környékén az izléstelen szemétnék olyan mennyisége látható, mintha a takarítást rendelet tiltaná! Magam is szemtanúja voltam, amikor egy nagyobbfajta légy (egy a sok közül) a még párolgó trágyahalomról, egyenesen a borókra felakasztott husdarabokra repült. Nem tudok egyetérteni azokkal a háziaszonyokkal, akik mindezt látják és azért elkövetik azt a lelkiismeretlenséget, magukkal és családjukkal szemben, hogy az itt vásárolt húst minden tektória nélkül hazaviszik és feltálalják, holott a betegségek milliói csirája hemzseghet benne! Főlölegesen tartom megemlíteni, hogy a szemét a „lefolyók” körül is halomban a szemétnék, gyümölcshéjak és hasonló hulladékok botránkoztatják meg az áthaladót. A rengeteg szemét, a napfényben fonnadó hús és az eltakarítatlan ürülékkel szennyezve olyan undorító szagot adnak, amely a legelhanyagotabb szemétdombok fölé is legyőzi a levegőt.

Amint említettük, mindez a város ugynevezett szívében, a Virágsoron, a rendőrség közvetlen közelében fekszik. Nehány száz méterrel arrébb serény munkások fázadoznak azon, hogy szemnek tetsző parkot létesítsenek, ami nagyon üdős dolog. Azt hiszem, hogy méltányos vagyok, ha az illetékeseket arra kérem, hogy miután a szemünknek eleget tettek, orrukat és gyomrukat is partfogásukba vegyék. Megfelelő intézkedés esetén egy járókelőt, vagy arra vetődő idegent sem foghat el a hányinger, hogy azután fejvesztve meneküljön a huscsarnok tájékaról.

Teljes tisztelettel:

Egy ember, akinek elment az étvágya.

11 millió 496 ezer lej Brassó lakosságának árvizkára

Még mindig nem érkezett segítség az árvizkárosultak részére — A megyei hidak és utak kára félmillió lejt sem tesz ki

Brassó, augusztus 12.

A vármegyei prefektúra többször megismételt sürgetésére végre Brassó megye összes községei beküldték az árvizkatasztrófa nyomán felmerült károkról szóló jelentéseiket. A különböző községekből beérkezett jelentések alapján kiderült, hogy

Brassó vármegye lakosságát összesen 11 millió 496 ezer 716 lej kár érte. Ennyi értékű gabona és takarmány pusztult el az alatt a néhány hét alatt, amíg az esőzések tartottak.

Ebből az összegből a különböző je-

lentésekkel ellentétben, amelyek milliók ról beszéltek,

mindössze csak 484 ezer lejt tesz ki a kár, amely kimondottan a megyét illetve az államot érte az utak és a hidak megrongálása folytán.

Mint ismeretes, a belügyminisztérium az árvizkatasztrófáról érkező riasztó hírek hatása alatt már hetekkel ezelőtt nyolcvanezer lej gyorssegélyt utalt ki a vármegyének a hidak és az utak azonnali megjavítására. Ez a kormánysegély azonban a 11 millió lejt meghaladó kár

mellett oly elenyészően csekély, hogy a prefektúra nem tudott, mit tenni vele.

Értesüléseink szerint Culeanu dr. vármegyei prefektus a megye káráról részletes jelentést küldött Bukarestbe, rámutatva arra, hogy egyes helyeken nagy inség mutatkozik és így a lakosságot föltétlenül államségélyben kell részesíteni. Remélhető, hogy a vármegyei prefektus közbenjárásának meg lesz majd a várt eredménye és az államkormányzat megfelelő segélyben részesíti azokat, akik az árviz okozta elemi katasztrófa folytán majdnem mindenüket elvesztették.

A gázgyár még nyereséggel dolgozott, de jövőre kikerülhetetlen a veszteség

Fűtési célokra kellene használni a gázt

Brassó, augusztus 12.

A brassói gázgyár, amely köztudomásúlag a város tulajdonát képezi, nemrégén zárta le elmúltvi mérlegét. Ebből a mérlegkimutatásból kitűnik, hogy a gázgyár az elmúlt meghosszabbított gazdasági évben 310 ezer 817 lej tiszta nyereséget ért el. A városi tanács megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a városi üzem által kimutatott tiszta nyereség birtokába jusson.

Mig az elmúlt évben a gázgyár meglehetősen kedvező auspiciumban mellett folytathatta működését, nagyon bizonytalan az idei év zárszámadásának eredménye. A helyzet ugyanis az, hogy az új vilamoscentrálé működésének megindításá-

val a gázfogyasztás a város területén a minimálisra csökkent. Az utcák nagyrészen a gázvilágítást is teljesen beszüntették, az előnyösebb feltételek folytán pedig a magánhasználatból is kezd teljesen kiküszöbölődni a gáz.

Ilyenformán a gázgyárat, amelynek ujonnan való megépítése a városnak horribilis pénzekbe került, az idei évben súlyos veszteségek érhetik. Éppen ezért, a város vezetőségének kötelessége megfelelő propagandával odahatni, hogy a lakosság a költséges fa és szénfűtés helyett a házhasználatban is a gázfűtésre térjen át.

Ebben az esetben az új gázgyár működését is fejleszteni lehetne és kikerülhető volna az idei évben várható deficit

A város a Fekete-tenger mellett nyaralótelepet akar építeni

Balcic városa Brassónak ingyen telket ajánlott fel

Brassó, augusztus 12.

Brassó város tanácsa az utóbbi időben különösen nagy gondot fordít arra, hogy a brassói gyermekek nyaraltatásáról megfelelően gondoskodjék. Legutóbb több turnusban küldte gyermekeket a város pénzén a Fekete-tengerre nyaralni. Ez az akció városzerte általános megelégedést és helyeslést váltott ki.

A város vezetősége azonban ezt a nyaraltatási programját még jobban ki akarja fejleszteni. Az embervédelmi akció élén maga Voicu dr. polgármester áll, aki ebben az irányban nagyszabású terveket dolgozott ki. Biztos forrásból nyert értesüléseink szerint a polgármester legutóbb a tengerparton járt, ahol több területet abból a szempontból tekintett meg, hogy ezeken a területeken érdemes és lehet-e egy nyaralási otthont felépíteni. A polgármesternek ugyanis az a terve, hogy Brassó városa Konstancán, Mangalián, vagy

valamilyen más Fekete-tengeri fűrdőhelyen

saját nyaralót építtessen, amely a város gyermekeinek és szegényebb polgárainak állandó nyaralóhelyül szolgálna.

A polgármester eddigi tárgyalásai már eredménnyel is jártak. Balcic város vezetősége ugyanis átiratban értesítette Brassó városát, hogy hajlandó minden ellenszolgáltatás nélkül, kisajátítás útján, Brassó városának ajándékozni egy 5000 négyzetméteres nagy ságu területet, nyaraló felépítésére.

A rendkívül korai ajánlat fölött a város állandó választmánya legközelebbi ülésén dönt. Mielőtt az ajánlatot véglegesen elfogadná, speciális bizottságot küldenek ki, amely a kérdést közelebbről tanulmányozza.

Valószínű, hogy a város vezetőségének nagyszabású terve, amelyhez Balcic város ajánlata folytán már a terület is meg van, a közel jövőben a megvalósulás stádiumába jut.

Új görög-keleti paróchiát állítanak fel Brassóban

Az új paróchia jövőre templomot is épít

Brassó, augusztus 12.

Még 1927-ben akció indult Brassóban egy új görögkeleti paróchia felállítására. A helyzet ugyanis az, hogy Brassóban eddig csak a „Sfanta Adormire” paróchia működött. Óbrassóban. Ez a lelkesedés tulajdonképpen bizonyult a görögkeleti lakosság egyre növekvő arányszámához és ezért égető szükségé vált egy újabb paróchia felállítása.

A mozgalom élén Debu Péter dr. lelkes állott, aki egy bizottság segítségével ezt a tervet annyira vitte, hogy a paróchia felállítása a megvalósulás stádiumába jutott.

Az egyházi bizottság közel öt éves mű-

ködés után kérésrel fordult a kultuszminisztériumhoz, amely megadta az engedélyt még egy paróchia felállítására.

A minisztériumi határozat néhány nappal ezelőtt a nagyszabású görögkeleti egyháztanács elé került, amely szintén hozzájárulását adta a terv megvalósításához.

Ilyenformán a brassói hivatalos egyház hívói neki is láttak a paróchia felállításának. Elhatározták, hogy az új paróchia a Bolonya, Szentpéter, Zajzon, az allomás és a Derestye-városnegyedeket fogja magába foglalni.

Az ujonnan létesített paróchia egyelőre nem kezdheti meg teljes erővel működését, mivel még nem rendelkeznek meg-

felelő templommal. Ezért a szervezőbizottság úgy határozott, hogy a templom felállításáig kápolnát létesítenek, amely a II. Károly felső ipariskolában fog működni. Az új templomot csak akkor fogják felépíteni, miután a paróchiát beiktatták a jövőévi állami költségvetésbe.

A közeljövőben lelkeszt is választanak a paróchiának, amely ezzel meg is kezdte működését.

Brassói piaci árak

Marhahus, levesnek I. kg. 18, marhahus, levesnek II. kg. 10, marhahus peccsenye kg. 34—36, sertéshus combja kg. 26, sertéshus karaj kg. 34, zsirszalonna kg. 26, zsir kg. 34, tojás drb 1.20—1.50, csirke párja 30—90 lej. — Élő állatok, kilóra: Export ökör élősúly kg. 9—11, sertés, élősúly kg. 15—18, igaz ökör drb 4000—6000, ló drb. 2000—6000, ló luxus, drb. 10.000—16.000 lej. — Terményárak nagyban: Buza q 420—480, rozs 300—320, árpa, sör 290—310, árpa, takarmány 200—230, zab 250—280, tengeri, szemés 190—210, lencse, nagyszemű 500—600, bab, fehér 300—350, burgonya 140—150 lej. — Takarmányárak nagyban, per 100 kg.: Széna, préselt 110—120, széna, laza 80—90, szalma, laza 50—60, korpá 150—160 lej.

A pénzhamisító Moraru Annát kórházba utalják

Brassó, augusztus 12.

A Szeben megyében leplezett pénzhamisító társaság egyik vádlottja, Moraru Anna, aki a pénzhamisítás fővezérének, Koppelnak volt a vadházastársa, kéréssel fordult Voina vizsgálóbíróhoz szabadlábra helyezése ügyében.

A pénzhamisítással vádolt nő kérésében rámutatott arra, hogy súlyos belső bajban szenved, amelyre föltétlenül orvosi beavatkozásra, vagy kórházi ápolásra van szüksége.

A kérés kézhezvétele után értesítették Birklé dr. törvényszéki orvost, aki alapvizsgálat után kijelentette, hogy nem tud a kérdésben dönteni, mert a Moraru Anna által emlegetett betegség pontos kivizsgálásához és megállapításához röntgenvizsgálatra van szüksége.

Az ügyészség erre megbízta a Márzescu-kórház röntgenológus főorvosát, hogy vegye el a szükséges vizsgálatot és tegyen jelentést az ügyészségnek, hogy Moraru Anna kérése fölött dönteni lehessen. Valószínű, hogy Moraru Annát kórházba utalják.

A bolonyai Szomszédtság

Értesíti összes ismerőseit és tagjait, hogy e hó 13-án, kedvezőtlen idő esetén pedig 20-án társas kirándulást rendez a Nuába, ahol a Tannenau vendéglőben kis ünnepséget is rendezek. Az összes érdekelteket ezúton hívja meg a rendezőség.

★ ORVOSI HIR. Doktor Radu Liviu szülész, nőgyógyász, sebész, a vármegyei központi kórház orvosa és a Mentőegyesület igazgatója rendelőjét Brassóban, Virágsor 10 szám alatt, (Luther-sörözősarnok fellett) I. emeleten megnyitotta. Telefon 75. Diatermia-kezelés. Rendel. délután 2—4 órá között.

KOVÁCS GYÖRGY:

A második generáció is dolgozik

Egy szlovenszkoí középiskolás-folyóirat legelső száma hírét hozta, hogy Szlovenszkoában már a második kisebbségi fiatal generáció startol azon a vonalon, amely harcát és küzdelmet jelent egy új emberiség megvalósulására s ez a vonal, ott, Szlovenszkoában, nyilegyenesen, új és új katonák rekrutálásával szalad a Holnapba, mely a dolgozó nép tömegek szociális és gazdasági felszabadulását hozza.

A kisebbségi sorsba került szlovenszkoí magyar középosztály fiataljai már hosszú évekket ezelőtt felismerték társadalmi osztályuk szerencsétlen helyzetét és kiszolgáltatottságát. Kiutak után tapogatóztak s így jutottak el ahhoz a megállapításhoz (melyről azt hitték, hogy letehetőseket is nyit a menekülésre), hogy „a falu a felhasználatlan és romlatlan magyar energiák raktára”, honnan megindulhat a magyar újjászülés. A fiatal „Indulás” című folyóirat hosszú cikkben foglalkozik ezzel a kérdéssel s felvázolja a szlovenszkoí magyar intellektuális ifjúság lassu, de biztos szociális öntudatra ébredését. Hogy a magyar középosztály a falu által újjászülthesse, meg kell teremteni ennek az újjászülésnek előfeltételeit, azaz: Le kell győzni a parasztság kulturálatlanságát.

A munka meg is indult a regősmozgalmak keretei között. „Összebarátkoznak a regős mozgalom értelmiségi fiataljai a paraszt ifjúsággal — írja az „Indulás” — mesedélutánokat rendeznek, fejszát és kapubáboványokat rajzolnak, gyűjtik a népművészet kincseit. Romantikus hittel bíznak munkájuk eredményességében és naívan hiszik, hogy a falu kulturális felmelésével segíteni lehet a gazdasági és szociális bajokon is.”

A regős mozgalom azonban ebben a formájában nem tartott sokáig.

A falu menthetetlennek bizonyult népművészeti gyűjtések és mesedélutánok által is. Szenvedett tovább a gazdasági és szociális elnyomásban. A regősök azonban mozgalmaik révén közvetlen érintkezésbe kerültek a parasztsággal, megállták, hogy a falu egymagában nem lehet a gazdasági és szociális megújulás alapja. A regős-mozgalom így átalakult komoly falutanulmányozássá. A mozgalom fiataljai pedig egy lépést tettek előre az öntudatosítás terén a progresszió felé s ma a regős-járás helyett komoly szociográfiával tanulmányozzák a falu helyzetét, gazdasági és szociális adottságait s bizó harcosai lettek annak a társadalmi osztálynak, mely az elnyomásból, a kizsárolásból egy emberibb társadalmi élet megvalósulása felé törekszik.

Ennek a harcnak komplexumába állít be az új lap egy másik égető kérdést: az iskolát. A szlovenszkoí ifjúság fejlődése folyamán már ehhez a problémához is eljutott s nem reformot akar a tanügy terén, mert azt hiábavalónak látja, hanem egészen újat, egészen új iskolát!

A mostani középiskola — írják — „elavult dolgok tömegét tanítja, lehetetlenül elavult módszerekkel s nem vesz tudomást arról, hogy az iskola falain túl élet van, hogy a művészetek és tudományok fejlődnek, hogy a tudományos élet fórumait új irányok hódították meg, hogy a huszadik században élünk és az ódon iskolafalak körül megpálozott a világ.”

Az iskolában eltöltött idő felesleges időpazarlása a mai diáknak, mert az iskola még tanulni sem tanít meg, legfeljebb magolni.

„Az iskola oktatásának ez a mai rendszere — írja a lap — nagyon alkalmas arra, hogy a fizikai munkával dolgozó tömegek testéről levágja a kiválasztottaknak azt a kis csapatát, amely majdan intelligencia lesz.”

Vagy egy másik idézet: „Nem ostoba, nem indokolatlan maradás az oka annak, hogy iskolai rendszerünk olyan, amilyen. Ennek az okát jól átgondolt, tudatos koncepcióban találjuk meg. Az a társadalmi rendszer, amely a háború utánig megingathatatlan biztonsággal uralkodott egész Európában, tudta, mit csinál, amikor az előző koroktól örökölt középiskolai rendszert csaknem változatlanul hagyta meg a maga ősi formájában. Mert ez a rendszer a legalkalmasabb arra, hogy koncepciótlan bürokratákat és világnézet nélküli intelligenciát neveljen. Az osztályozásnak mostani módszere pompásan bevált előkészítője a hivatali ezamárlétrának, a magolásra tanítással pedig igen eredményesen lehet leszoktatni az embereket arról, hogy gondolkodzanak.”

Es még egy idézet:

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

MARCONI AZ ELETTRA FEDÉLZETÉN

A nagy feltaláló folytatja kísérleteit a mikro-hullámokkal

Genova, augusztus 12.

A Santa Margherita-öbölben, amelyet fél ívben pálmákkal és olajfákkal borított hegyek határolnak, ismét megjelent Elettra, Marconi legendás hírű hajója. A hajó az öböl közepén vetett horgonyt és már ott van a fedélzetén Marconi a feleségével, Cristina marchesével és leányával, Elettrával együtt.

Most egész Olaszország, sőt az egész tudományos világ lázas érdeklődéssel figyeli az újból megkezdődő nagyjelentőségű kísérleteket.

Mint most kiderült, Genovában a Marconi-művek

hónapok óta a legnagyobb titokban elkészítették a Marconi által tervezett új finom készülékeket

és ezeket az apparátusokat pár héttel ezelőtt Genova egyik legfényesebb szállodájának virágos terraszán helyezték el. A hotelvendégeknek sejtelmük sem volt, hogy a modern technika legszenzációsabb vívmányai bujnak meg a folyondár- és virágfüggöny mögött. Az Elettra

közben a speziai kikötőben horgonyzott és Marconi technikai személyzete szorgalmasan dolgozott a kísérletek előkészítésén.

A kísérletek küszöbén az újságírók kérdésekkel ostromolták Marconit, aki azonban elzárkózott a részletekbe menő nyilatkozat elől és csupán ennyit mondott:

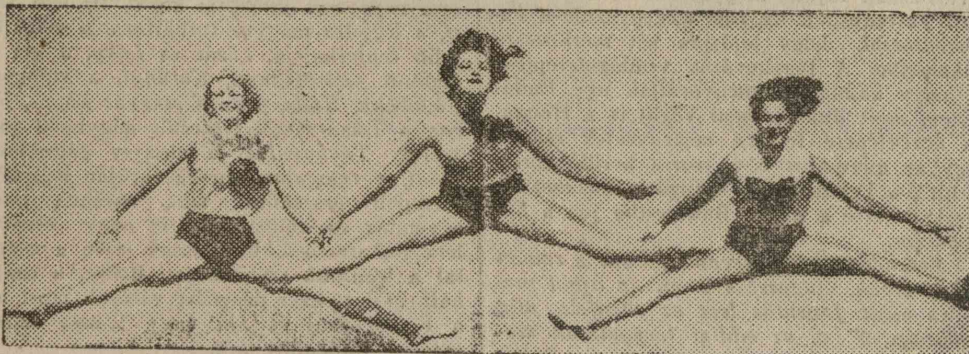
— Ezek a kísérletek a kutatásnak azon a területén mozognak, amelyről Londonban decemberi előadásom során beszéltem. Magukról a kísérletekről és a várható eredményekről e pillanatban még korai lenne nyilatkozni...

A szűkszavú nyilatkozat ellenére is kétségtelen, hogy

Marconi tovább folytatja kísérleteit az ultra-rövid hullámokkal, az ugynevezett mikro-hullámokkal.

A nagy feltaláló ezekkel a mikro-hullámokkal akarja a nagy távolságba való rádióátvitelt biztosítani.

A kísérletek igen nagy jelentőségűek és amennyiben sikerrel végződnek, a rádió-technika új, nagyszerű korszaka nyílik meg az emberiség előtt.

A testkultúrának és a ritmikus mozgásnak valóságos apoheozisa a fenti felvétel, amely három fiatal nőt ábrázol, amint a szürke hétköznapiakból a színes nyaralásba „ugrenak”.

MOLTER KÁROLY:

Mártogatató

Nagyon szeretem a székely táncokat, láthatásukra elmegyek a hatodik határba is. Nyíró József „Julia szép leány” című darabja után áhitatosan gratuláltam a kadisfalvai legénynek, aki azt a vérlázító toborzót ropta, mert megértettem belőle, hogy szóban nagyapám csak eszébe verbunkra állhatott be negyvennyolcas honvédek. Egyszer a Nyárádmentén is lelkesedtem egy székelytánc méltóságos címűjén s amikor megkérdeztem a barátomat, hogy micsoda tánc ez, azt felelte, hogy „mártogatató”. Én, persze, el nem tudtam járni, de sose hittem volna, hogy az irodalmi közéletben mégis szerencsém lesz hozzá, hogy az én káromra is eljárják majd és hogy a kisebbségi közélet lelki külvárosában egészen elfogadott ritus ez.

Eredele ennek a közéleti mártogatónak az, hogy a magyar is, mint minden nemzet, nem egyforma világnézetű. Sem a magyarországi, sem a kisebbségi nem az. Magyarországon a „Nyugat”-ban most folyt le egy tartalmas világnézeti vita, melyben Rédey Tivadar, Illyés Gyula és Schöpplin Aladár vettek részt. Rédey tisztességes konzervatívizmusa eszembe se jutatta a mártogatót, Illyés Gyula megállapítása pedig szívem szerint szóló: a

magyar irodalom nemzeti hagyománya baloldali! Tisztelet a kevés kivételnek, a nemzeti lélek javatermése haladó, radikális és a hagyományokat csak annyira tisztelő, amennyire azokból jövő sarjadzik. A politikában II. Rákóczi Ferenc, Bocskai, Bethlen Gábor, Kossuth Lajos, Széchenyi István élesen szembenáll a Habsburg-cselédség jórészt osztályérdekéből virító hagyománytisztelőivel. A költészetben pedig, ugy-e, ne is kezdjük a nemzeti baloldal népsorát, hiszen 1848-ig szinte szegény volt a jobboldalhoz tartozni. Csathó Pált az irodalomból is kivették a reformerek, mert jobboldali merszelt lenni és Vörösmarthy Petőfi támadta meg versben egyetlen jobboldali szavazásáért. Schöpplin Aladár lefolytatja aztán a jobb- és baloldali vitát napjainkig, mikor is a jobb- és baloldal együtt került a szociális támadás célpontjába s amikor sok szerep megpálozott, mert a legszélsebb baloldalon is akad a népköltészetnek tagadója és a jobboldal legsötétebb cellájából némelyek tetszetősen a nép számára irnak.

Magyarországon ez a vita idővel bölcsen eldőlt az irodalom és élet finom erőinek dialektikája folytán. De Erdélyben, a

haszontalanságait!

Jelek ezek, melyek arról tesznek tanubizonyosságot hogy a szlovenszkoí magyarság soraiban nem asszott ki az élet, nem állt meg a fejlődés. Gyors a haladás. Mert az öntudatot, a felismerést a cselekvés követi.

Az ottani magyar értelmiségi ifjúság biztos záloga a jövőnek. A sarlós-mozgalom köré csoportosult fiatalság teljesen felfejlődött korunk szociális harcivonalára s ebben a küzdelemben megtalálta az utat kisebbségi problémájának megoldásához is. Most ezzel az új folyóirattal pedig bizonyosságot tett Szlovenszko arról, hogy önmagát a következő generáció és sokakozik a küzdelemben.

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

kisebbségi területeken kevésbé szellemi fegyverekkel folyik, itten a székely folklortól kéri kölcsön a vita eszközeit és ahol nem győzik okkal, ott a botot elő nem vehetve, eljárják illetékes helyeken a mártogatót. Egészen kiskaliberű táncosok, akik bíznak a politikai és folklortudatlanságában, odajárulnak a nemzet politikai zsúrija elé, kikapnak a parkettre és ellejtik a mártogatót. Azután pedig hozzászól, hogy ez meg az a táncos, aki más ritmikát vall, nemzetiellen odahaza, sőt bolsevik, mert nem úgy, vagy sehogyse járja a mártogatót...

Nem véletlen persze, hogy a mai erdélyi mártogatósok kivétel nélkül jobboldaliak. Ha Magyarországon baloldali kormányzat volna, lehetséges, hogy akkor akadna baloldali mártogató is. Elvégre, aki iróttal a kezében politikai táncot lejt, ugyse veszi komolyan a tollat, hanem a plasztikát, rosszabb esetben a magakelletést, hogy ne mondjam a folklorkozást: ni, milyen szép prostitúált nagyok, ahogy parancsolják! Csak azt nem szeretném elhinni, hogy akik a magyarországi közéleti szellem örei előtt járnak ezt a nemes táncot, hogy azok ugyanazok, akik a román közölemény felé járnak a mártogatót, csak hogy arrafelé „piszkótázó”-nak hívják. Magyar oldalra bemártogató, román oldalra bepiskótázó? Magyar oldalra bolsevik, román oldalra irredenta az, aki nem szereti az ő táncukat? Irgalmatlanul bemártani, vagy bepiskótázni azt, aki másképp táncol, mert ha ki is huzzák a bemártottat, nagy a piszkótát, valami folyadék mégis csak rajta marad a szellem emberén.

Hála Istennek, kevés van ilyen magyar és nem is hihető, hogy ugyanazok „dogoznának” Pesten, meg Bukarestben. Nem is azért tesszük szövé, nem azért választottuk e kényesen tisztátalan témához azt a szép székely táncot címűt, hogy fontosságot tulajdonítsunk nekik. Elvégre alig van a mai erdélyi magyar közéletnek valamirevaló politikai, vagy szellemi harcosa, akit a két fővárosban valamilyen lében, sőt piszkolében is meg nem mértottak volna. Hiszen ugyis az az elvük ezeknek a mártogató uraknak, amit a zsidó erkölcsből visszájára fordítottak: Leben und leben nicht lassen! Bent kell hagyni, aki különb náluk, a lében, hadd evickéljen, míg megfullad, vagy kimászik és megszárad a szárnya. De szerelnék tárgyilagosan egyet-mást leszögezni, mintegy az erdélyi magyarság önnédelmének megerősítésére, a fiatalok szárnybontására és a méltatlanul megpálozott jószándékuak lelki szabadságának a biztosítására!

Még nem láttunk a világ közéletében és a földgolyó szellemtörténetében politikai és világnézeti spicliket magasra lendülni. Apró concokat, katedrákat, címeket, stánumokat, üzleteket igen, efélet juttatnak a szolgálatteőknek, titkokokká lehetnek, anyagi végrehajtok és politikai rendszerek pribékjei, hogyne, de a miénk a munkájuk eredménye nemcsak az utó, — hanem a jelenkor előtt is nemcsak a semmivel egyenlő, hanem még a jólékony napvilágra se hozható. Ezek a denunciansok és pronunciansok rövidebb lejára tuak még a politikusoknál is és soha senkit a szellem valódi harcosai közül el nem hallgattattak! Mert elbiráló képességeik csak a conduit listáig terjednek, nem is a nemzet ügyét szolgálják, hanem a magukét és irodalmi működésük csak a levél, — vagy titkoslevél megírására való. És ahogy a nemzet elfelejtette a hatalom szolgálatába állt Kuthy Lajosnak még a tehetségét is, épenolyan jelentéktelennek hallja a mai nemetség annak a hitlerista ironak a nevét, akit a Lessing (ma már állítólag lengyel származ-

„OLLA”
GUM..?

VILÁG-MÁRKÁ!

Egészsége érdekében óvakodjék súlyos utáztatoktól

Lyonel Barrymore új szerepéhez szakállt növesztett. A híres filmszínész azt állítja, hogy ebben az új szerepében adja legelőkeltebb alakítását.

zásu?) neve helyére kennek a nemzetiszocialisták a köztereken „Ein gewisser Petőfi” kibirta a Bach-huszárokat, hogy egy bizonyos Lessing kibirtja a rohamosztályosok esztétikáját.

Hogy ki a „nemzeti”, annak megítélését senki sem várja ma már a mártogatós uraktól. A harctéri tűzállóképesség sem mult a frontmögötti kitüntetések, a parancsnoksági hízlegők aljasságán. Aki palamilyen szellemi fronton áll, nem hánytorgatja zászlószíneit és küzdelmének jelszavait. Akik az erdélyi magyar toll becsületét szolgálják, nem járják egybeült a mártogatót és a piskótatáncot, hanem itt verekednek címek és nánélok nélkül és nem is gondolnak arra, hogy valahol egybeült jutalmat nyernének érte mint saját lelkiismeretükben. Zászlószíneik táncos elüvöltése helyett is inkább legközelebbi teendőikre fektetik a súlyt, életük és elveik megtartásán fáradoznak és föbbre becsülik nyugodalmas álmukat a bármikor nemzeti „örállók” vállvéréseknél. Azért volna egy indítványom: a mártogatót ezután csak itthon jelentsük ki érvényesnek! Én teszem ezt az indítványt, aki a székelly táncokat eljánni nem tudom, csak gyönyörködni tudok bennük. Nyilvánvaló, hogy ebben a táncversenyben ugyanis alulmaradok, mert csak a csárdást járom, meg a boszont s a tangót. Hogy mégis itthon, Erdélyben kinőnom a nyilvános versenyt, annak egyszerű oka van: ki fog derülni, hogy nem azok a legények a csárdában, akik Pesten, vagy Bukarestben „mártogató”-znak és piskótáznak, hanem egészen más székellyek és magyarok. Olyanok, akiknek címeik nincsenek, akik a mesterségükben akarnak csak hirt nyerni és akiknek jellem távol áll a „mártogató” ordenáré fővárosi utánzataitól. Olyanok, akik a maguk dallamára, vagy verük, vagy zeneérzékük parancsára az itteni magyarságot akarják gyönyörködtetni és nem kívánják azt, hogy a hatalmas hűsölő bennük gyönyörködjenek, közepesen aluli botladozásaikkban, táncnépességükben.

Aki magyarnak s embernek egyformán valaki, nem a száján látat ki színes pántlikákat, mint a gótikus templomszobrok, látható felirásokkal, hanem a tetteiben és műveiben hirdeti értékét. Legutóbb azt mondta nekem egy igen jónevű író, hogy az erdélyi írásból hiányzik az epe. Fölhívogositottam, hogy az erdélyi epe és rosszmájuság nem Erdélyben éli ki magát, hanem az erdélyi írást ellenőrző politikai őrhelyeken. Odaömlök az erdélyi rosszmáj minden váladéka előttünk ismeretlen epehólyagokba. Aki pedig Erdélyben ír, vagy szellemi közmunkát végez, annak — jó gyomra kell, hogy legyen...

A középkori nyomorúságban sokan kaplák meg a táncórületet is. Nem hiszünk, hogy a mártogatósok ilyen szenvedélynek a rabjai. Ezek tánclépésre hajlamosak, így lejtene a karrier felé. De a kisebbségi sors a gyengébbeket megrontja, még gyengébbé teszi. Szerencsére szentül hiszünk, hogy a magyar kisebbség mártogatós szektája elenyésző, nyomorult kisebbség az öntudatos, diharálló magyarság felekezetiében.

ERDÉLYI AGNES (Nagyvárad)

ALDOTT VAGY, NYUGTALAN EMBER

Oh, Ember, drága nyugtalan,
örökké vágyó, kereső,
mindig újért lelkesedő
csodálatos vagy!

Hogy nem fáradsz belé
az olthatatlan vágyba
a sok hajnali csalódásba
mindig az újért lelkesedni,
amely ma új és holnap régi.

Aldott vagy örök szomj
az új és jobb után,

áldott elégedetlen Ember,
Neked termeli gyöngyeit
a titkos drága tenger,
Te festetted meg Mona Lisát
és gyúrtál először szobrot,
Te repültél Ikarus szárnyon
és építettél barmodnak aklot,
Te lökted félre a faéket
s csináltál helyette traktort.

Aldott vagy Ember, romboló
s romokon újra alkotó.

SÓS NÁNDOR SPORT-RIPOTJA:

ELŐSZÖR SZEREPEL román klubcsapat Budapestén

A Ferencváros meglátogatja Bukarestet — Mi ujság a Barátky-ügyben — Luchide főtitkár Budapestén tárgyal — Senkinek sem tetszik a kétszoros bajnoki rendszer

Bukarest, augusztus 11
A FERENCVÁROS AUGUSZTUS
26-27-ÉN BUKARESTBEN JÁT-SZIK

Hosszasan vajdó tárgyalások után a bukaresti Juventusnak sikerült megegyeznie a Ferencvárossal, hogy lejöjjen két mérkőzésre Bukarestbe. A Ferencváros vendégszereplése elé nagy akadályok tornyosultak úgy Budapestén, mint Bukarestben. Végül is a Hungária közbelépése folytán megegyeztek abban, hogy az augusztus 27-én sorra kerülő „örök derbit”, a Ferencváros—Hungária meccset eltolják és erre a napra Bukarestbe jön a Ferencváros.

A Ferencváros két meccset játszik a román fővárosban. Augusztus 26-án az újból magára éledt Juventus lesz az ellenfele, míg másnap, 27-én, az eddigi tárgyalások szerint, a Ripensia, mely erre a napra Bukarestbe jönne.

A Ferencvárosnak ez lesz az első komolyabb meccse a magyar bajnoki évad megkezdése előtt, éppen ezért más mérkőzést e turájával kapcsolatban nem vállal. Nem akarja ugyan-

is a csapatát anyagi okok miatt fölösleges fíradalmaknak kitenni, aminek káros következményei lehetnek a nehéz bajnokságban.

A Ferencváros teljes első csapatával jön le Bukarestbe, nem fog tehát hiányozni senki sem nagynevű játékosai közül. Itt lesz Sárosi, a legjobb magyar futballista, a világ legjobb centerhalfja, Lázár és Laky, a két válogatott szélsőfedezet, Korányi, a válogatott jobb-bekk, Háda, a híres magyar kapus, Tancos, a Temesvárról felkerült nagynevű jobb-szélső, Takács II., a magyar gólkörder. Toldi, a válogatott norvég turáján legjobban szerepelt összekötő, stb., akiknek játéka egyénileg és külön-külön is nagy esemény lesz Bukarestben. Ugyancsak lejön a csapat a legújabb szerzemény, Moór, a centerhalf, akit 10 ezer pengőért vásárolt most meg a Ferencváros és aki vagy 17-szer szintén magyar válogatott volt.

A Ferencváros tehát a következő felállításban utazik Bukarestbe: Háda, — Korányi, Hunyadi, o. Papp, — Laky, Moór, Lázár, — Tancos, Takács II., Sárosi, Toldi, Kemény. Tartalék: Székely.

Luchide tárgyalásai Budapestén

Luchide főtitkár augusztus 13-án Budapestre utazik, hogy megbeszélje a román-jugoszláv, svájci csoport világbajnoki elődöntő rendszerét és időpontjait a másik két ország delegátusaival. Megemlítetük már, hogy ezzel az útjával kapcsolatban Luchide valószínűleg érintkezésbe lép a magyar szövetséggel is, hogy a B. L. által elsőnek ismertett Kelet-Európa Kupa tervét az MLSZ-el megbeszélje.

Luchide, azóta már érintkezésbe lépett a magyar szövetséggel, amely szívesen hajlandó résztvenni egy ilyen kupatörőben és így budapesti útját most már biztosan felhasználja ennek letárgyalására. Ugyancsak megtárgyalja az MLSZ-el a hátralevő magyar-román amatőr kupameccs időpontját is, amelyben még eddig nem történt megegyezés. Magyarország ugyanis szeptember 17-ét ajánlotta, míg Románia szeptember 24-e mellett van. Annál is sürgetőbb ezt az ügyet elintézni, mert a két országnak a kupabizottság szeptember 30-ig adott terminust a lejátszásra.

Luchide egyébként budapesti útját egy másik érdekes eseménnyel kapcsolatban is felhasználhatja. Augusztus 13-án játszik ugyanis a kolozsvári Universitatea csapata Budapestén, valószínűleg a Nemzeti ellen, ha a Hungária mégis Németországba utazik. Ez lesz az első eset, hogy román klubcsapat a magyar fővárosban bemutatkozhatik, amelyen tehát a román főtitkár is asszisztálhat.

A BARÁTKY-ÜGY

Habár Barátky ügye kényessége mellett nagyon komplikált is és így a nagy nyilvánosság előtt meglehetősen homályos, megkíséreljük, hogy egy kis fényt vessünk — már csak az ügy érdekessége miatt is — a „sötétebb részletekre.

Barátkyt annak idején a klubja szabályszerűen eladta a Hungáriának, egy elég csinos összegért, megszerezve a magyar állampolgárságot és igazolható lett a Magyar Labdarúgó Szövetséghez. A román szövetség ugyan azt állítja, hogy a Hungária nem kérte ki őt szabályszerűen, de a tavaszi román-magyar beketárgyaláson, amikor Barátky ügye került sorra, a román delegátus, Luchide főtitkár, látva, hogy Barátky magyar állampolgár lett időközben, visszavonta óvását az ellen, hogy Barátkyt jogtalanul szerepeltették a magyar válogatottban. Ezzel az aktussal a román szövetség hivatalos nemzetközi fórum előtt elismerte, hogy Barátky magyar játékos lett.

Most, hogy Barátky visszakértült Nagyváradra, a román szövetség gondolkodás nélkül leigazolta, annak dacára, hogy a román szabályok értelmében külföldi állampolgárságú játékos nem igazolhatna le. A román szövetség arra az álláspontra helyezkedett, hogy Barátky volt román állampolgár, aki már egyszer igazolt játékos volt, — a magyar szövetségnek nem adta ki, tehát ennek az alapján most újból igazolhatja. Persze ezek olyan álláspontok, melyekről végnélkül elvitákozhatunk. A furcsa azonban ennél az esetben az, hogy Barátky „carnetjén” a nemzetiségi rovatot a szövetség kitöltetlenül hagyta, miután állampolgársági ügye még nincs elintézve, tehát a szövetség ellenkezésbe jutott saját szabályaival. Legalább is addig, amíg Barátky állampolgársága véglegesen rendezve nincsen. Ugyancsak ellentétbe jutott a román szövetség saját magával akkor, amikor azt állította, hogy Barátkyt a magyaroknak sohasem adta ki, tehát nem veheti figyelembe, hogy jelenleg igazolt játékos a Hungáriának, játékgengedélyét részére mégis augusztus 15-től adott, amikor ugyanis lejárt Barátky szerződése a Hungáriával. A szövetség tehát mégis respektálta a magyar igazolás időpontját.

Az állampolgárság elintézése igen nehéz, mert aki egyszer már lemondott a román ál-

EZEN TABLETTÁK

JURIST

megrúntetik
a leghevesebb
fejfájást

lampolgárságról, annak nem igen szokott Románia újból állampolgárságot adni. Érdekeltünk egy kormányhoz közel álló politikusnál, hogy mi a véleménye Barátky állampolgárságáról. A politikus azt felelte, hogy tekintetbe véve Barátky nagy futballtudását, valószínűnek tartja, hogy Románia kivételt tesz. Ez az ügy azonban nem kerül minisztertanács elé, mint ahogy a sajtó írta, hanem

mind a hét miniszter aláírásával ellátott beleegyezés szükséges Barátky visszafogadásához.

Ha azonban a magyar szövetség a FIFA elé viszi a Barátky-ügyet, úgy a magyarok újból előnybe kerülnek, mert amint fentebb említettük, egy hivatalos nemzetközi fórum egyszer már elismerte Barátkyt, mint magyar játékos, tehát nehezen fogja magát dezavualni azért, mert Barátky most a Crisában akar játszani.

Ez tehát a Barátky-ügy.

FELOSZLATJÁK A DIVIZIA NATIONALAT

A szövetség a bajnokság befejezése után négy csapattal felemelte a Divizia Nationala résztvevőinek számát. Ez a négy csapat a Kinizsi, a Muresul, a Juventus és a Dragos Voda. Ezekkel most már összesen 18 csapat küzd a nemzeti bajnokságért, két 9-es csoportba beosztva.

Az egyetemek, de a szövetség sincs teljesen megelégedve ezzel a kétszoros rendszerrel, melyet ismeretesen az olaszoktól vettek át, mert a bajnoki küzdelmek folyamán nem kerülhetnek össze az összes jó csapatok és így a bajnokság sokat veszít érdekességéből.

Éppen ezért majdnem bizonyosra vehető, hogy a legközelebbi évadban már új rendszer alapján fognak küzdeni a csapatok a bajnoki címért. Az eddigi tervek szerint egy nagy csoportba fogják beosztani az összes csapatokat. Ennek a csoportnak a számát egyelőre nem határozták meg, de valószínűleg csak 10—12 csapat fog beletartozni. Ebben az esetben tehát legközelebb legalább 6 csapat kiesik az ugynevezett első osztályból, melyet a megmaradt 12 csapat alkot. Ez a rendszer minden tekintetben sokkal egészségesebb, áttekinthetőbb és igazságosabb, mint a mai kétszoros Divizia Nationala.

S. N.

Az Ön bőre vágyódik a nap után...

...mert felépüléséhez, megifjodásához szüksége van a D nap-vitaminra. Első ízben sikerült a nap létsugárait befogni és egy szepítő szerben hatékonyra tenni. Csak az új LEOKREM tartalmazza a D vitamint a bőrt megfiatalító tápanyagot, amelyet különben csak a nap adhat nekünk. Tegyen kísérletet a LEOKREM-mel! Az Ön bőre újra feléled. Ha pedig napfürdőt vesz, LEOKREM-mel való bedörzsölés után gyorsabban egyenletesebben és sötétebbre barnul.

E szelvény beküldése ellenében Önnek a Chlorodont R-I. Braşov, Ciocrac 2, ingyen küld egy próbadozoz LEOKREM-et.

NEMES FERENC:

NÉNIKÉRÉS

(POSTE-RESTANTE LEVÉL)

Imádott nén!

Nem azért szólítom így, mintha tekintetbe venném azt a 30-40, tudja mit, ne tartsunk, azt a 40 év különbséget, ami pillanatnyilag, hangsúlyozom, pillanatnyilag köztünk van. Á, szó se róla. Lehetetlen azonban, hogy így, minden alap nélkül, mondhatnám, ukmukfuk, Cili! nek, pláne Cilimnek nevezzem! Majd annakidején... Be kell vallanom, ha első látásra nem is, de rövid számadás után, beleszerettem magába. Mi az, hogy beleszerettem? Belebóndultam! Megörültem! Különben, figyelje leveletem, ha nem hiszi. Mielőtt még az eszemet elvesztettem volna, párhuzamot vontam anyagi helyzetünk között. Mit mondjak, meghalok, ha nem lesz az enyém. Meg bizony. Éhen.

Hátulgombolós voltam még, amikor belső kényszer folytán elhatároztam, hogy szerelemből nőülök. Azóta reménytelenül szeretem a pénzt, a gondtalan jövedelmet, a luxusautót és a hasonló földi jókat. Magának mindez megoan... Nén, mit tagadnám, megrögzött idealista vagyok, lépjen hát érdekházasságra velem. Rabszolgája leszek! Nem bánom, verjen béklyóba, tegye rám azokat a briliáns karpereceket, amiket viselni szokott, aztán rugjon ki, hagy úgy tetszik...

Blauné ugyan figyelmeztetett, hogy a néni három koszorút rendelt rövid egymásutánban „Megtört hitvesed” felirással, engem azonban ilyen kicsiség nem riaszt vissza. Hiába mesélik nekem azt is, hogy verni tetszett a megboldogultakat... Utópégre vasuti katasztrófa, vagy autó-

Jack Medica, 19 éves amerikai fiatalember, Arne Borg 1000 yardos úszórekordját (11 perc 37.4 másodperc) 18 másodperccel javította meg. A figyelemreméltó teljesítmény sportörökben általános feltűnést keltett.

baleset is érthette volna őket. Nem igaz? Különben egyet sem exhumáltak és így könnyen lehetséges, hogy halálukat nem ürügyelés, hanem fojtogatás következtében beállott fulladás okozta.

Amint említettem, ezek a brutalitások nem tántorítanak el, sőt talán imponálnak is... Jó, ha van egy férfi a háznál! Ezzel szemben örvendenék, ha nem kelene borotválkoznia! Bár mégsem kíváncsi vagyok jövődöbeli feleségemtől, hogy mellőző fehér szakállá miatt csodárbabnak nézzék...

Imádott nén! Végtelenül bántana, ha netalán azt hinné, hogy anyagi érdekből pallok szerelmet magának. Megelégszem, ha csak annyi gondot fordít rám, mint díjat nyert kuttyuskáira... Nekem is jó lesz a csirkemellből készült vagdalthus és esténként az a kis tejbegriz... Az ellen sem tiltakozom, hogy délelőttként, a kuttyuskák közé vegyülve, a fiatal francia guvernánntal sétálni küldjön. Meghúzódhatom én is a szelvényen lévő selyempárnák között. Nem, százszor is nem kíváncsi vagyok jobb bánásmódot, mint az ölebecskék.

Ami pedig az említett 40 év különbséget illeti, koránt sem kell aggódni, hisz' messze még az agónia. Össeőregszünk. Amikor a néni 120 körül jár, én is a 80-ik életévemet taposom. Különben is, ne lebbentsük fel a jövő fátját. Ha valamelyikünket a sors előbb elszólítaná, ígérem, hogy megsíratom magát. De mit is beszélünk a korról? A néni ma sem látszik sokkal öregebbnek, mint amennyi. Hogy néha véglgyengélkedik? Oda se nekil! Most veszem csak észre, hogy folyton nénizem. Ne haragudj tehát, ha vé-

Látogassa meg ezen a nyáron a festői Romániát

Jelentékeny haladás minden nyaralóhelyen — a román államvasutak a nyaralóknak kellemes utazást biztosítanak.

KITÜNÖ TELEFONSZOLGÁLAT

lehetővé teszi, hogy állandó összeköttetésben álljon irodájával vagy lakásával

AZ idejé nyár minden eddigénél kitünőbb alkalmat nyújt Önnek, hogy megismerhesse az országot, hogy gyönyörködhesünk a természet szépségeiben, amellyel oly nagy mértékben van megáldva Románia. A krízis dacára a nyaralóhelyek egymást mulják felül, számos újítást vezettek be, szebbek, kényelmesebbek lettek. Herkulesfürdő, Sinaia, Calimaniesti, Vatra Dornei, Sz-

váta a nyugati fürdőhelyek kényelmét és lehetőségeit nyújtják. Balcic és Eforia vetekszik a Földközi tenger leg-híresebb fürdőivel.

Az a hazafiatlan nézet, hogy minden jó és olcsó nyaralóhely az ország határain túl fekszik, sohasem volt annyira jogosulatlan, mint ma. Egy pillantás a különböző nyaralóhelyek prospektusaiba meggyőzi Önt, milyen olcsók ott az árak.

A TELEFONHIVATAL FELVILÁGOSÍTÁST AD AZ IDŐJÁRÁSRÓL

Tudni akarja milyen az idő Sinaiaiban, Balcicban vagy Dorna Vatrén? Semmi sem könnyebb. Kérje az illető helység telefonhivatalát és a telefonista azonnal megadja a kívánt felvilágosítást. A díj az egyszerű telefonbeszélgetés díja.

Jól szervezett telefonszolgálat

állandóan rendelkezésére áll és lehetővé teszi Önnek, hogy mindenkor tájékozódhasson távollétében is üzletei állásáról.

A Societatea Anonimă Română de Telefoane különös gondot fordított a nyaralóhelyek telefonszolgálatának a megoldására. Számos különben kifizetetlen állomás válik fontossá a nyári idényben és oda a legkitünőbb telefonistákat

küldték. Azonkívül új vonalakat is építettek, míg számos régi vonalat megjavítottak. Lakóhelyétől sok száz kilométer távra lehet és mégis a leggyorsabban nyerhet felvilágosítást az eseményekről, tárgyalhat, adhat utasításokat.

Néhány fürdő és üdülőhely telefonszabása

3 perc 0-21 óra között

Sinaia-Bukarest	40 lei
Calimaniesti-Bukarest	60 "
Herkulesfürdő-Buk.	60 "
Szováta-Bukarest	60 "
Dorna Vatra-Bukarest	60 "
Tusnád-Bukarest	40 "
Vizakna-Bukarest	60 "
Constantza-Bukarest	60 "
Balcic-Bukarest	60 "

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

szemet kapok és tegezni kezdek, Cili, sőt Cilikém! Azt se bánom, ha viszont engemet bácsinak nevezel... Amint láthatod, boldogságunk érdekében mindenre kész vagyok.

Édes hugom, Cili! Azt hiszem, hogy boldogok leszünk! Esténként, miközben legénykoromra emlékeztető zoknijaimat stoppolod, kezemben egy betétkönyvet, végigdülök a süppedő Wertheim-székényen és olvasgatok. Nincs szebb, mint a meghitt családi élet! Születésnapodra majd megcsináltatom megboldogult férjed csoportképét, hogy a kedvedben járjak. Viszonyásképpen holmi vacak kis csekket is megelégszem. Egész kis számjegyek lehetnek rajta. Egy egyes, meg sok apró nulla. Általában csökkentem az igényeimet. Tudom pedig, hogy mint férjed, hermelinből csináltathatnék sportnadrágot és velencei csipkéből átmeneti kabátot... Azért szerény leszek. Ah, Cili! Ugy hányom a fütyét, mint más a cigánykereket.

Nem akarok fogadkozni, de meglátod, hogy milyen mintaférj leszek. Amikor majd enyelegve pánszorogsz felém, gyorsan padlósikáláshoz látok, vagy tárgyért mosogatok. Én már ilyen vagyok!

Ezek után szinte biztosra veszem, hogy meghallgatsz. Szeretném, ha mielőbb találkozhattunk, hogy láthassad köztünk való kis bolondodat. Ird meg, hogy melyik bérházad előtt várakozzam rád! Különös ismertetőjeleim: idült gyomorszükkülés, itt-ott egy kis ruhával takarva. Esetleg egy vörös szegfűt is a gomblyukamba tűzhetek.

Szeretlek, mind a vérpadig! (Ugyis tudom, hogy az lesz a vége!) Csak egy tál ételt költhessék el veled meghitt együtt-létben, aztán jöjjön, aminek jönni kell, a nagyszerű halál... Azt azonban kikötöm, hogy ne fojts meg, mert csiklandós vagyok.

Imádlak! Béke poraimra! Amen.

Oxford bump-regattája

Az oxfordi egyetemi év kimagasló eseménye nem a vizsga, hanem az ugynevezett nyolcas hét, amelyen az egyes diákcsoportok csónakversenyekben mérik össze erejüket. Nagy látványosság ez, amelyre az ország minden részéből érkeznek nézők. A versenyek egészen eredetiek. A csónakokat egymás mögött egyenlő távolságokban indítják s mindegyik az előző csónakot „bumpolni” igyekszik, azaz az orrával amannak a végét érinteni. Ha ez sikerül akkor az ilyen csónak másnap egy hellyel magasabban indul. A másik hátrább kerül. A győztes az a csónak, amely mindvégig élen marad.

Kozmetika

Rovatvezető:

Dr. med. HERSKOVITS ERZSI

A körömök kozmetikája

A női szépségápolás egyik elemi feltétele és követelménye a szépen gondozott köröm ugyannyira, hogy manapság még a legdurvább kézimunkával foglalkozó nő kezén is manikűrözött körömet találunk.

Ákár hozzáértő mesteremberrel végeztetjük el körmeink ápolását, akár magunk manikűrözzük ki körmeinket, mindkét esetben ajánlatos arra vigyázni, hogy ennél az eljárásnál lehetőleg kikerüljünk a fertőzés lehetőségét. Különösen azért ajánlatos ez, mert sem a manikűrös, sem pedig sajátmagunk nem szoktuk a manikűrözésnél felhasznált eszközöket kifőzni és ezzel fertőtleníteni s minden ilyen esetben ki vagyunk téve az infekció veszélyének.

Kiváltképpen vigyáznunk kell a körömágyánál található gyorsnövésű, felesleges bőr eltávolításánál, valamint a köröm szögleteinek kivágásánál mert ez a bőr né melyeknél rendkívül érzékeny s már a legkisebb bemetszésnél vérzik, ez pedig rendszerint a fertőzés veszélyét rejti magában.

Egyebekben a normális köröm ápolása nem kíván nagyobb elővigyázatot. Komolyabb jelentőségűek azután a körömnek különböző megbetegedései, amelyek természetesen mind a kézen, mind pedig a lábbon előfordulhatnak.

Ilyenek mindenekelőtt a köröm megvastagodása megvékonyodása, és a körömanyag töredezése. Ezeknek különböző okai lehetnek, de előidézésükben gyakori és jelentős szerepet játszanak a belső székétiós mirigyek megbetegedései is.

A körömök elváltozásait ezenkívül előidézhetik a bőr különböző megbetegedései. Ilyenek a psoriasis, bőrgombák, ekcémák, stb. Ilyen esetekben természetesen mindegyiknek magának a betegségnek kezelése is fontos, de természetesen nem szabad figyelmen kívül hagynunk a köröm kezelését sem.

A körömeccémánál, amely igen hosszasan nehezen gyógyul bántalom, igen jó izogálatokat tesznek a röntgen-beugárzások, fél Erythem-dózis, forró kátrányos kézfürdők és saliciles tricoplast.

Rendszerint a szűk cipő és a magas sarok viselése okozza a lábkörömöknek oly gyakori benőtt körömöt ami elhanyagolás esetén műtéti beavatkozást is igényelhet, sőt az okozott lábdeformitások következtében a orthopéd-sebésznek is munkát adhatnak.

Könnyebb esetekben a benőtt körömöt házilag is kezelhetjük — és pedig azon esetekben amikor a körömágy még nem gennyes — a puha bőr visszatolásával esetleg annak ollóval való eltávolításával és nagyon sok esetben egy vatadarabnak a benőtt rész alá való helyezésével.

KOZMETIKAI ÜZENETEK:

„Nyaraló.” Kérdéseire részletesen csak levélben válaszolhatok. Kérem, küldjön válaszbellyeget.

„Fehér cica.” Hajhullását hosszasan és kitartó kezeléssel csak szakorvos gyógyíthatja meg.

„Torda.” Szőrösárait szakorvosi kezeléssel nyomtalanul el lehet tüntetni.

„Falu”, „Öregasszony!” „Esz.” Cimükre levél ment.

A többi levélre a jövő számban válaszolok.

SZELLEMI TORNA

Keresztrejtvény

Pap Nusika (Énlaka) munkája.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20									21									
22						23			24		25			26				
27					28		29	30	31				32		33			
34				35		36		37				38		39		40		
41			42					43			44						45	
46		47		48				49		50		51				52		
53			54					55			56				57			
58				59		60				61		62		63				
64			65		66				67	68		69		70			71	
		72		73												74		
75	76		77			78			79			80		81	82		83	
84					85		86	87		88			89		90			
91				92		93		94	95	96			97		98		99	
100			101						102			103						104
105		106		107					108			109		110				111
112			113					114				115				116		
117				118		119					120		121		122			
123						124			125		126				127			
128																		

Vízszintes sorok: 1. Erdély szomorú sorsu fejedelme (1675—1735.), 20. Főúr (idegen szó), 21. Az életben ezt is meg kell tanulni, 22. Többen, 23. Személynév-nás (többszám), 25. 1848-as tábornok, 26. Magyar zeneszerző (o=), 27. Jel (közism. idegen szó), 29. Két szó: 1. török tiszt, 2. törökök viselik, 33. Lant (görög szó), 34. My . . . d (angol főur), 35. Fejtermék (első betűje hiányzik), 37. Erős, mint az . . . , 38. Hur, 40. Vissza: Sőhaj-tás, 41. Y. R., 42. Északon született híres filmsztár, 43. Ilyen királyok is voltak, 44. Német festőművész, 45. Vissza: Dumas regénybeli vár, 46. Középső betű kettőzve, filmszínész neve, 48. Figyelmzett, 49. A Balaton télen . . . , 51. Kleptománias teszi, 52. Vissza: házikő, 53. R. Z. L. A., 55. Léteznek ilyen szerelmesek is, 57. Fogó . . . , 58. Petőfi-verseim, 60. Tamás, idegen nyelven, 61. Vonat utja, 63. Francia karosszék (fon.), 64. Közben egy betűvel: erdő hangja ez, 65. Visszafelé: Rét szó: 1. Állóvíz, 2. Harag, holt nyelven, 67. Ilyen papir is van, 69. Színes, 71. Vissza: ember, idegen nyelven, 73. Hosszas betegség és mindenki átesik rajta, 75. Férfi név, 78. Z. N., 79. Cipész-szer szám (ék. hiány), 80. Kutyavonítás, 81. A. C. R. Z. K., 84. Vissza: kis sziget, a „Száz nap” című szindarab hőse itt volt egy évig, 86. Kötőszó, 88. A jószívű igéje, 90. Ruhatisztító (ék. fölös.), 91. Pénz, 92. Kérdőszó, 94. „Sápadt” jelzőjű égitest, 97. A tészta igéje, 99. Nagyanyó teszi, 100. Német személynév, 101. A 83. függőlegessel, a vízsz. híres primásnőjének teljes neve, 102. Helyhatározószó, 103. Kővérekre is mondják, hogy „olyan, mint egy . . .”, 104. Világhírű magyar zeneszerző monogramja, 105. Szólit

(utolsó betű fölösleges), 107. Tok anagrammája, 108. Legszebb földi jó az . . . , 110. Bánky V. férje keresztnevének betűi keverve, 111. S-sel a végén, a platói szerelem megszemélyesítője a gör. mythosban, 112. U-val a végén, svajci kanton fővárosa, 114. Legszebb görög férfi, 116. Ékezettel: nem kell több, 117. Budapest 1925-beli főpolgármestere nevének anagrammája, 119. Keresk. rövidítés, 120. Házállat himje, 122. A madár, 123. Az élet iskolájának nagy alakja. Amerikai természettudós, államférfi vezetéknéve és keresztnevének első betűje, 126. Megfélemlit (idegen szóval), 128. Két név: 1. Rég elhunyt angol költő, 2. Híres mult-századbéli magyar festőművész.

Függőleges sorok: 1. Egyik legszebb operánk: komponistájának vezetéknéve s keresztnevének kezdőbetűje (utolsó betű fölösleges), 2. Ilyen ország is van, 3. A kitartást koronázza! (?), 4. 1-vel tánc anagrammája, 5. Ékezettel, északi nép, 6. Nemzet, 7. K. C. Ó, 8. Bukás (idegen szó) anagr., 9. Két magánhangzó, 10. Enélkül nincs okozat (hibás ékezet), 11. Iróni vezetéknéve, 12. H-val, kézimunkázik, 13. Az arany is ez, csak hogy nemes, 14. Vissza: kötőszó, 15. Spanyol folyó, 16. Angol méltóság, 17. N. Z. K. I. J., 18. Vissza: magyar író (ékezet feleleges), 19. Magyar író neve s egyik legismertebb regényének címe, 24. Dorothy filmsztár (harmadik betű kettőzve), 28. A tisztá erkölcs a legszebb , 30. Visszafelé: fán van (ékezet-hiány), 31. Levéllel teszi (ék. felesleges), 32. Szőnyeg , 35. Van ilyen kaszinó is, 36. Helyhatározó szó (ék. fölös.), 38. Lenge ruhaanyag, 39. Ma csak a jó az, ami meg . . . , 47. . . . a berek, 49. Dülledő vár, 50. Kérdőszó, 52. Víz van benne, 54 = a 29. vízsz. egyik szava, 55. Magyar vitéz (bárdjával Konstantinápoly kapuját bevágta) (fölös ékezet), 56. Hegy és tartomány. A zsidók ide menekültek az „Isten ítélet” elől, 57. Vissza: számnév, 59. K-val, ázsiai félsziget, 60. Pohárköszöntő, t-vel a végén, 62. S-sel, a föld második legnagyobb folyója, 63. Hir (idegen szó), 66. Francia névmás, 67. Leány becéznév, 68. Ut, 70. Igekötfő, 72. Kínai munkás, 74. Nemzet — többszám, 76. Két szó: 1. Európai félsziget, (e=i), 2. Sir, 77. Vissza is igekötfő, 82. Vissza: kicsinyítő képző, 83. Vissza: A 42. vízsz. hazájában élő Nobel-díjas író vezetéknéve és keresztnevének kezdőbetűje, 87. Idegen helyeslés (indulatszó), 88. Vissza: idegen helyeslés, 89. Erdélyi író vezetéknéve, 92. A sakkzó adja (utolsó betű kettőzve), 95. „Dusan ad” anagrammája, 95. Iván Petrovics egyik legszebb filmje, 96. A-val, szindarab cím, 97. Betétség, 98. Old betűi keverve, 106. Nem ir rendszeren, 109. jutás (segéd-tiszt), 109. A B. L.

hiűlés,
influenza,
reumaticus
fajdalmak ellen

egyik munkatársa (c=s), 111. Női név, 115. „Szege” anagr. (ékezet), 114. Nem élvezte (vissza), 115. Van jó és bal . . . , 118. Régi ürmérték, 119. Verskellék, 121. S. R. Y., 122. . . . adne fonala, 124. L. N. 125. Két mássalhangzó, 126. Vissza: Igekötfő, 127. . . . nibusz.

Megfejtésül elegendő a vízszintes 1, 20, 21, 42, 44, 65, 73, 101, 114, 123, 126, 127 és a függőleges 1, 2, 18, 19, 55, 56, 76, 83 és 89 sorok beküldése.

A Vasárnapi Lapok 1933 július 30-án megjelent számában közölt keresztrejt-vény megfejtése:

Vízszintes sorok: 5. Epos, 9. San Salvador, 21. Karbid, 44. Ricinus.

Függőleges sorok: 2. Indokina, 6. Parodia, 10. Ragu, 22. Biber, 27. Anakreon.

Helyes megfejtést küldtek be:

Márton Emilia, Csiksomlyó, Schlett Piroksa, Zilah, Wagner Irénke, Brassó. Tób Tibor, Nyáradremete, Ugron Árpád, Kovászna, Hermann Erzsébet, Sepsiszentgyörgy, Kegyes Katalin, Kolozsvár, Brajer Pálné, Zernest, Sándor Gyula, Zernest Balló Zoltán, Brassó, Balló Béla, Brassó, Szigethy Zoltán és Margit, Brassó, Tób Zsigmond, Nyáradremete, Varga Lászlóné, Ploesti, Varga Endre, Ploesti, Grünstein Béla, Csikmadaras, Lengyel Piroksa, Medgyes, Demeter Irén, Brassó, Grünstein Lilike, Nagynyulas, Iszlai Eszti, Nagynyulas, Nagy Ilona, Csikszentmiklós, Kósa Rozália, Sepsiszentgyörgy, Tuzson László, Brassó, Dr. Kanabéné Sára Magda, Kézdivásárhely, Stöhr Sándor, Brassó, Nasch Miklós, Szamosújvár, Stern Arnoldné, Nagykároly, Morvay Ági, Kovászna, Büchsen-spanner Emil, Ratosnya, Győrbiró Jenő, Kézdivásárhely, Kern Rezső, Sepsiszentgyörgy, Ifj. Morvay Endre, Kézdivásárhely, Bozsejovszky Margit, Maroshévíz, Goldstein Jenő, Marosludas, Klein Zoltán, Medgyes, Koppán Jenőné, Bukarest, Frölich Cicuka és Éva, Gyulafehérvár, Foith Rudi, Brassó, Sándor Károly, Torja, Kolcsér Erzsébet, Apáczs, Csutak Lajosné, Kovászna, Fekete Árpádné, Kézdivásárhely, Petke Irma, Sepsiszentgyörgy.

A három jutalomkönyvet sorshuzás után a következők nyerték:

1. Balló Zoltán, Brassó.
2. Stern Arnoldné, Nagykároly.
3. Petke Irma, Sepsiszentgyörgy.

Kevés pénzért

jól vásárolhat, ha a Brassói Lapok apróhirdetéseit mindennap pontosan elolvassa.

Ha butorait tőlünk vásárolja, 3 előnye van:

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. OTTHONA IZLÉSES lesz!
3. Kézpénzért nagyon olcsón és hitelben is nagyon kedvező feltételek mellett vásárolhat!

SZÉKELY és RÉTI BUTORGYÁR R.T.
MAROSVÁSÁRHELY * BUKAREST * BRASSÓ

Az első ejtőernyős ugrás rablóvilkos életét mentette meg

1777-et irtak. Dumier Jan ott ült a Bastille siralmházban. Pár hét előtt Dél-franciaországban elkövetett rablóvilkoság miatt halálra ítélték. Másnapra van a kivégzés kitűzve. Egyszerre belép valaki, aki Defontage tanárnak mondja magát. Ajánlatot tesz az elítéltnak: ha az általa szerkesztett ejtőköpennyel, mely az alája

szoruló levegőtől szétnyílik, leveti magát az arzenál legmagasabb pontjáról, siker esetén megváltja életét és szabadságát. A halálraítelt beleegyezik. Ezernyi nép leste, amikor a fegyvertár legfelső pontjáról a mentőköpennyel levetette magát. Eleinte, amikor a szél behatolt a köpenybe, jól ment minden, aztán hirtelen felborult és zuhant lefelé. Már-már elveszettnek hitték, amikor a szél fordultával visszanyerte egyensúlyát, földet ért. Defontage tanár kezében, amikor fölsegítette, aranyakkal telt zacskó volt.

ALAPITVA 1929.

Nagyvárad Zsidó Fiuinternátus ujonnan átalakítva

ORADEA, STRADA DELAVRANCEA (Ritók Zs.-utca) 17.

Igazgató: SZILÁGYI ADOLF, liceumi tanár

Felvesz kereskedelmi iskolába, liceumba és gimnáziumba járó növendékeket. Arai nem magasabbak a privát háznál kért díjnál. A növendékek szaktanárok által nyernek előkészítést. Komoly érdeklődőknek prospektust küld.

ALAPITVA 1929.

RÁDIO-ÉLET

A hét rádió-műsora

Az éther színe-java

SZIMFONIKUS HANGVERSENYEK

Brünn, vasárnap, 9.30: Orgona hgv.
Sottens, vasárnap, 12: Strausz hgv.
Langenberg, vasárnap, 12: Schumann hgv.
Bécs, vasárnap, 12: Zenekari hgv.
Varsó, vasárnap, 21: Zenekari hgv.
Brüsszel, vasárnap, 22: Zenekari hgv.
Prága, hétfő, 20.55: Reger-hgv.

Heilsberg, hétfő, 21.05: Klasszikus zene.
Langenberg, hétfő, 22: Mesterművek.
Toulouse, hétfő, 22: Aida-hangv.
Bécs, kedd, 9.40: Bruckner D-moll mise.
Toulouse, kedd, 13.05: Operettrészletek.
Bécs, kedd, 20: Katonazene.
Varsó, szerda, 21: Vokál-hgv.
Toulouse, szerda, 21.45: Nagy hgv.

Bécs, csütörtök, 20: Beethoven-hgv.
Varsó, csütörtök, 21: Zenekari hgv.
Páris, péntek, 21.30: Szimfonikus hgv.
Prága, péntek, 21.55: Szlav hgv.
Toulouse, péntek, 22.45: Zenekari hgv.
Sottens, szombat, 21: Verdi-hgv.
Breslau, szombat, 22.10: Nagy hgv.
Toulouse, szombat, 24.30: Zenekari hgv.

OPERA KÉS OPERETTEK

Belgrád, vasárnap, 13.30: A kis Flo-
ramy.
Sottens, vasárnap, 16.30: Tannhäuser.
Bozen, vasárnap, 21: Rigoletto.
Varsó, hétfő, 21: Napoleon és Thérédia.

Bécs, hétfő, 21.30: A mikádó.
Róma, hétfő, 21.45: Don Juan.
Róma, kedd, 22: Trubadur.
Breslau, csütörtök, 21: Undine.
Milano, csütörtök, 21.20: Don Juan.

Bécs, péntek, 20.15: Così fan tutte.
Bukarest, péntek, 20.40: Manon.
Róma, péntek, 22.45: Operett.
Budapest, szombat, 18.30: A szép mol-
nárnő.

Vasárnapitól - vasárnapig

Vasárnap, augusztus 13

BUKAREST. 11: Zenekari hgv. 12: Né-
pies hgv. 13: Gramofon. 13.45: Hírek. 14:
Könnyű zene. 18: Román zene. 20: Felol-
vasás. 20.20: Könnyű zene, gramofonon.
20.40: Rádió szabadegyetem. 21: Operett-
slágerek. 21.20: A stúdió zenekarának a
hgv. 22: Csevegés. 22.15: Klasszikus zene.
22.45: Hírek. — BUDAPEST. 10.15: Hi-
rek. 10.40: Hírek a jamboreeről. 11: Re-
formátus istentisztelet. 12: Kath. istentisz-
telet. 13.10: Bura és cigányzenekara. 14.45:
Gramofon. 16: Mezőgazdasági előadás.

Még 281 drb van

16.45: Hírek a jamboreeről. 19: A szé-
kesfővárosi zenekar hgv. 20.15: Vidám cse-
vegés. 20.45: Csóka Béla magyar dalest-
je. 22: Három egyfelvonásos. 23.30: Hi-
rek, majd a Bachmann dzsez. 24.30: Hi-
rek a jamboreeről. BÉCS. 9.30: Gramo-
fon. 12: Hgv. 13.40: Szimfonikus hgv.
16.10: Kamarazene. 19.30: Híres művészek
hanglemezei. 21: Színmű. 22.55: Könnyű
zene

Hétfő, augusztus 14.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.45: Hi-
rek. 14: Zenekari hgv. 19: Rádió-zsurnál.
19.15: Rádió-hgv. 20: Felolvasás. 20.20:
Vokál hgv. 20.40: Rádió-szabadegyetem.
21: Kamarazene gramofonon. 21.30: Elő-
adás. 21.45: Nina Auréliana hgv. 22.15: Esti
hgv. 22.45: Rádió-zsurnál. BUDAPEST.
7.45: Torna, gramofon. 10.45: Hírek. 11:
Novella. 13.05: Helyszíni közz. a jambo-
reeről. 14: Hgv. 16: Hírek a jamboreeről.
18: Előadás. 18.30: Zongora hgv. 19: Elő-
adás. 19.30: Hgv. 20.20: Novella 20.30:
Elek Szidi dalestje. 21.45: Az Operaház
zenekarának a hgv. Vezényel: Dohnányi
Ernő. 23: Hírek, majd Kis Lajos és cigány
zenekara. 24.15: A Heidelberg-Buday-
Sebő trió hgv. BÉCS. 12.50: Híres művé-
sek hanglemezei. 13: Hírek. 14.10: Hgv.
18.30: Hgv. 20: Zenei tájképek. 21.30:
Gilbert „A mikádó” c. operettje. 23.45:
Tánczene.

Kedd, augusztus 15.

BUKAREST. 13: Hírek, gramofon. 14:
Könnyű zene, gramofon. 18: A Motzoiu

zenekar hgv. 19: Hírek. 20: Felolvasás.
20.20: Hgv. 20.40: Rádió-szabadegyetem.
21: Dalhgv. 21.20: Zenekari hgv. 22: Cse-
vegés. 22.15: Hgv. 22.45: Hírek BUDA-
PEST. 10.15: Hírek. 10.40: Hírek a jam-
boreeről. 11: Egyházi zene és szentbeszéd
a belvárosi templomból. 12.15: Gör. kath.
istentisztelet. 13.25: A székesfővárosi ze-
nekar hgv. 15: Gramofon. 16: Üdvözltek
a jamboreeről. 17.15: Gyermekmese. 17.50:
Bodán Margit magyar dalokat énekel. 19:
Előadás. 19.30: Helyszíni közz. az euró-
pai vízipólóbajnokságról. 20.10: Bertha
István és szalonzenekara. 21: Helyszíni
közz. a jamboreeről. 22.50: Szalonzene-
kar. 23.50: Toll Árpád és cigányzenekara.
24.30: Üdvözltek a jamboreeről. BÉCS.
9.40: Bruckner D-moll mise. 11.30: Hgv.
15.40: Könnyű zene. 16.35: Dalok. 18:
Hgv. 20.45: Katonazene. 23.45: Könnyű
zene.

Szerda, augusztus 16.

BUKAREST. 13: Könnyű zene. Hírek.

olcsó fürdő- ruháinkból,

14: Könnyű zene. 18: A stúdió zenekará-
nak a hgv. 19: Hírek. 19.15: Zenekari hgv.
20: Előadás. 20.20: Román zene. 20.40:
Rádió-szabadegyetem. 21: Hegedűhgv.
21.30: Előadás. 21.45: Lack Cecilia zong-
ora hangv. 22.15: Cselló-hgv. 22.45: Hi-
rek. BUDAPEST. 7.45: Torna, gramofon.
10.45: Hírek. 11: Előadás. 13.05: Helyszíni
közz. a cserkészek bucsúvételéről. (Nyu-
gati pályaudvar). 15.40: Rádió hgv. 14.30:
Pepita Gyulla és cigányzenekara. 16.30:
Diákelőadás. 18: Szalonzenekari hgv.
19.15: Előadás. 19.45: Zongorahgv. 20.20:
Dialóg. 21.10: Hírek. 23.10: Hírek, majd
cigányzene. 24.30: Rádióhgv. BÉCS. 12.30:
Híres művészek hanglemezei. 13: Hgv.
16.30: Indulók. 18.25: Hgv. 20.10: A világ
táncai. (Hgv.) 22.45: Esti hgv.

Csütörtök, augusztus 17.

BUKAREST. 13: Hírek, gramofon. 14:
Könnyű zene. 18: Dzsez. 19: Hírek. 20.20:
Könnyű zene. 20.40: Rádiószabadegyetem.
21: Lengyel est. 22.45: Hírek. BUDA-
PEST. 7.45: Torna, gramofon. 10.45: Hi-
rek. 11: Novella. 17: Novella. 18: Az állás-
ta'an zenészek hangv. 19.10: Novella.
19.40: Hgv. 20.10: Vidám párbeszéd. 21.10:

Veres Lajos és cigányzenekara, Kalmár
Pál (ének) közreműködésével. 22.30: Hi-
rek, gramofon. 24.30: Dzsez. BÉCS. 12.50:
Népies zene, gramofon. 13: Hgv. 16.55:
Operarészletek. 18.25: Hgv. 20: Beetho-
ven-hgv. 22.15: Híres művészek hangle-
mezei. 23.45: Hgv.

Péntek, augusztus 18.

BUKAREST. 13: Hírek, gramofon. 14:
Hgv. 18: A Sibiceanu zenekar hgv. 19:
Hírek. 19.15: Hgv. 20: Felolvasás. 20.20:
Rádió-szabadegyetem. 20.40: „Manon”.
(Opera, gramofonon), utána hírek, majd
dzsez. BUDAPEST. 7.45: Torna, gramofon.
10.45: Hírek. 11: Aktuális óra. 13.05:
A Szervánszky szalonzenekar hgv. 14.30:
A Haris vokálkvartett. 17: Toll Árpád és
cigányzenekara. 18.50: Zongora hgv. 19:
Előadás. 19.30: Hgv. 20.05: Külpolitikai
szemle. 20.20: Előadás, gramofonon.
21.40: Katonazene. 23.15: Bura Sándor és
cigányzenekara. 24: Szent István ünnep.
(Kondela Géza előadása.) BÉCS. 12.50:
Híres művészek hanglemezei. 13: Hgv.
16.45: Hangosfilmslágerek gramofonon.
20.15: Mozart „Cosi fan tutte” c. operája.
23.20: Esti hangv.

melyeket

Szombat, augusztus 19.

BUKAREST. 13: Hírek, gramofon. 14:
Könnyű zene. 18: Katonazene. 19: Hírek.
19.15: Katonazene. 20: Felolvasás. 20.20:
Hgv. 20.40: Rádió-szabadegyetem. 21:
Hgv. 21.30: Csevegés. 22.15: Népies zene.
22.45: Hírek. BUDAPEST. 7.45: Torna,
gramofon. 10.45: Hírek. 11: Novella. 13.05:
Hgv. 14.30: A postás-zenekar hangv. 17:
Gyermekmese-óra. 18: Előadás. 18.30:
Schubert-dalok. 19.10: Mit üzen a rádió?
19.50: Gramofon. 21: Színműelőadás a stu-
dióból. 23: Hírek, majd Farkas Sándor és
cigányzenekara. BÉCS. 12.30: Alpesi da-
lok, gramofon. 13: Déli hgv. 17: Citera-
hangv. 21.20: Színmű. 23.15: Könnyű
zene.

Gandhi, aki vissza- vonult

Gandhi teljesen visszavonult az indiai
nemzeti mozgalom éléről és bucsút mond
minden politikai tevékenységnek. Bár
azon a térbeli és szellemi távolságon
át, amely bennünket India embereitől és
mozgalmaiktól elválaszt, Gandhi tevékeny-
ségének külső formái gyakran humoros
szinben tűntek fel előttünk. E bejelentett
visszavonuláskor mégis valamiféle tragi-
kum és sajnálatraméltóság veszi körül
annyiszor kikarikírozott figuráját. Tra-
gikus és sajnálatraméltó valaki, aki egy
kitűzött nagy cél szolgálatában kénytelen
lemondani és visszavonulni, mielőtt az
idea diadalra jutna, sőt mielőtt az eszme
végleg megbukna. Messze Nyugaton hason-
ló vagy rokonideák zászlóvivői, Kemál-
tól Mussolinin át Hitlerig nemcsak győ-
zelemre vitték a maguk programját, de
elérték az idea érvényesülésének leginaga-
sabb pontját: a hatalmat is. Pedig kétség-
telen, hogy Gandhi sem volt közönséges
és mindennapi jelenség, nemcsak furcsa
megjelenésében, fölöttébb gyér öltözködé-
sében, éhségstrájkjaiban. — de organizá-
tori erejében sem.

1933 ÉVI ŐSZI

LIPCSEI MINTAVÁSÁR

M AUGUSZTUS 27-ÉN **M**
KEZDŐDIK

Az összes felvilágosításokat a

**LIPCSEI MINTAVÁSÁROK VÁSÁRI
HIVATALA, LIPCSE,**

vagy az erdélyi tb. képviselő:

**Erdélyi Német Kereskedelmi Grémiumok
Szövetsége, Brassó, Alsó Villa-utca 1.**

és a fiókképviselő

**Prall Gusztáv bankigazgató, Kolozsvár,
Calea Victoriei 3. adja meg**

Ez az a könyv, amely 18 kultur-
nyelvre lefordítva a legszenzá-
ciósabb sikert érte el.

A NŐ

Tanulmányok a nő testéről,
lelkéről, nemi életéről és ero-
tikájáról 2 kötetben.

Írta: Dr. BAUER A BERNHARDT
orvosnár

Az egyes kötetek 450—450 oldal terje-
delemben jelentek meg, nagy Lexikon
alakban ára az egész műnek 400 lej.

Brassói Lapok Könyvosztálya.

alanti olcsó árban árusítunk:

Uzsondrág - - - -	24 lej
„ - - - - -	59 lej
„ - - - - -	80 lej
Mintás fürdőruha, min- den nagyságban - -	149 lej
Gyapju fürdőruha, idei divat - - - - -	169 lej
Gyapju fürdőruha, idei divat - - - - -	169 lej

ELBE

HARISNYÁRÁZ, BRASSÓ, Kapu-u. 32

Az a több mint 10 millió négyzetméter la-
lazat, amely az egész világon elterjedt
anyagokkal szigeteltetett **FALNEVEDÉSSÉG** és **vízbeszivárgás** ellen
bizonyítja ezen készítmények elsőrendűségét.

Kérjen prospektust és aján-
latot más építő-anyagokra is

a romániai főképviselet és főlerakattól:

C. WEBER, Bukarest, Bul. Maria 44. Tel. 3-32/77

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastag betűkből 8 lei. Legkisebb hirdetés 10 szó. Álláskeresőknek, vagy ugyan-
azon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizeten-
dők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

KERTIPADOK, kertitöm-
lők, vízmentes ponyvák és
ponyvavázon. Jul. Teutsch
műszaki áruaktrár, Brassó,
Str. Regele Carol 57.

Megvételre keresek használt,
de jókarban levő Jókai összes
műveit. Ajánlatokat és árat
a Bukaresti Lapok kiadóhiva-
talába, Bukarest, Str. Sft. Mi-
na No. 9., „Jókai” jelígre ké-
rek.

Az Ön egészségét

óvja meg, ha lakásá-
nak és irodájának pad-
lóját a higiénikus

LINOLEUM-

burkolattal látja el.
Linoleum-ot nagy vá-
lasztékban talál

TELMANN & WOCET
cégnél,
BRASSÓ, BUZASOR 8.

Iparvasuti sinek, gőzmoz-
dony, gőzgép, hidmérleg, va-
gonettek, transzmissziók, stb.
eladó. Grossmann Testvérek,
Hajeg. 12431

Mindenféle nyári ruhakel-
mését a legolcsóbban
J. SANDER
dusan felszerelt üzletében
szerezheti be.
BRASSÓ,

Kolostor-utca 13. (Az ud-
varban balra.)
Olcsó árak! Jó minőség!
Nagy választék!
Kérem, látogasson meg vé-
telkötelezettség nélkül.

BÉRBEVENNÉK nagyobb
városban FENYKÉPESZETI
MŰTERMET, berendezés nél-
kül. Ajánlatok özv. Bogdáné,
fotószalon címre küldendők.
Dicsőszentmárton. 12434

Karl Fröhlich és Tsa

vaskereskedés

Brassó, Hosszu-utca 30
Telefon 221

Állandóan dusan felszerelt
raktár minden
kovács, lakatos, bádogos
ács, asztalos, építész, me-
zőgazdasági
szükségleti cikkből, a legol-
csóbb napi áron.
Nagy főzőkemenye és
fűzőedény-raktár.

Mein Hausfreund das Sparbuch der klugen Hausfrau

in deutscher (erscheint dem-
nächst einzeln auch in rumäni-
scher, ungarischer u. russischer)
Sprache mit cca.

700

wertvollen von
Auslandsautoritäten

begutachteten Rezepten für jedes
im Leben sich ergebende Vor-
kommen, insbesondere für
Körper, Schönheits- und
Gesundheitspflege, Haushalt
etc. etc. soll in keinem Hause
fehlen. Erstrangiger Verkaufs-
Schlager für:

Buch-Papier-Handel,
Apotheken, Droguerien,
Trafiken, Greislereien etc.

Preis 40 Lei franco

(auch in Briefmarken)

Händler hohen Rabatt.

General-
Vertrieb „KARA“,
das Haus der 1000 Neubeiten,
Cernauti, Str. Flondor 13.

Házat vennék „Albina“-be-
tétkönyvvel. Ajánlatokat 300-
400.000 lej jelígre a brassói
kiadóba. 12423

1000 négyzetméter telek ház-
zal, 400.000 lejért eladó. Cím.
12424. szám alatt a brassói ki-
adóban.

Kitűnő állapotban levő, 30
collos Pinikay gatter és egy
80 lóerős viziturbina eladó.
Cím a kiadóban. 12426

Állást keres

Egészséges, fiatal szoptatós
dajka azonnala helyet keres.
Brassó, Str. Transilvania 7.
12410

Elvállalnék fogorvosi, vagy
technikusi üzlet vezetését
Tóth Dentist, Tg. Săcuse. 12402

Értesítés!

A mai naptól kezdődőleg eladásra kerül
körülbelül 10000 méter I-a **WATER-OX-**
FORD és **PANAMA-NATUR** 78-80 cm. szélességben
22 lejes méterenkénti árban. Az anyag nagyon al-
kalmas sportingek, nappali ingek, gyermek-fe-
hérműk, stb. készítésére. — Kérjük győződjön meg
az áru jó minőségéről. Kiváló tisztelettel

DEPNER és ROTH Brassó,

A Központi Hiteliroda és a „B. Z.” tagja. Kapu-utca

Állást nyer

IPARVÁLLALAT, az or-
szág három nyelvét jól be-
szelő, 25-35 év körüli, jó
megjelenésű HÖLGYET ke-
res, márkacikkeinek propagá-
lására. Ajánlatokat „Szorgal-
mas” jelígre e lap kiadóhi-
vatalába. 12358

Keresek azonnala GYAP-
JUFONÁSHOZ ÉRTŐ mun-
kást. Pfeiffer posztógyár, Rozs-
nyó. 12432

Lakás

Két szobás, konyhás lakás
kerestetik október 1-re. Címe-
ket a kiadóba kérek.

2 egymásbanyiló, szépen
butorozott szoba kiadó. Cím
12415. szám alatt a kiadóhi-
vatalban.

Modern lakosztályok, na-
gyobbak és kisebbek, kiadók
Brassó, Juliu Maniu (Vasut-
utca) 61. 12401

A Lövölde-rét és Mária ki-
rályné sétányra nyíló, balko-
nos és minden komforttal el-
látott kétszobás modern laká-
sok október 1-re kiadók. Felvi-
lágosítás Guth György okl.
mérnöknel, Fekete-utca 46.
kapható. 12429

Levelezés

VEGETARIÁNUS TISZT-
VISELŐ, 37 éves, keresztény,
keresi eszmetársnő komoly is-
meretségét. Leveleket „Buka-
rest” jelígre a bukaresti ki-
adóhivatal, Str. Sft. Mina 9.
továbbít.

BJRI NENI szakácskönyve
egyetlen háztartásban sem
nélkülözhető. Ara -köve 100
LEJ. Megrendelhető a Bras-
sói Lapok Könyvosztályától.

Ingyen

KAPHAT
COTY
PARFÜMÖT!

A COTY-gyár rövid ideig minden doboz puderjéhez,
melyet továbbra is 110 lejért árusított, egy eredeti
üvegecske

„La Fougère au Crépuscule”
/ CREATION 1933/

parfümöt ad hozzá ingyen, hogy ez új gyártmányát bevezesse.

Ugyancsak forgalomba került a különleges

„Cordon Rouge” KÖLNIVIZ

ÁRAK 75 LEITŐL FELFELÉ.

Konyhában takarékosan

fenyőhulladékkal

tűzelhet.

Szállítja:

KOCSIS ANDRÁS ÉS FIAI

Isáru- és parkettagyára — Telefon 187.

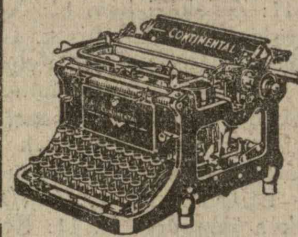
AKAR TÉLEN FRISS GYÜMÖLCSÖT,
FŐZÉLEKET ENNI?

Használjon salycilmentes

„GOURMAND”

főzelék- és gyümölcskonzerváló
port, mellyel hideg uton évekre
konzerválhat.

Salycil, cukor, ecet, dunstolás szükségtelen.
Kapható minden fűszerüzletben, drogériában
Brassó! főlerakat Alfred Tarlier, segésvári fő-
lerakat J. L. & A. Heschhammer segésvári fiók

„CONTINENTAL”
írógépek szá-
mológépek erde-
lyi és bányai ve-
zerképviseleté-
Javitóműhely és ere-
deti gyári pótalka-
részek.
Brassó, Weiss Mi-
hály-utca 19,
Telefon: 384

BARANYAI GYÖRGY

alsótömősi cserépkályhagyár
lerakat

Brassó, Vasut-utca 26 szám.
(Teusch-gépgyárral szemben).

Vállal javításokat és
átrakásokat is. Fizetésül
elfogad:

Brassó és Nagyszebeni Általános
Takarékpénztári betétkönyvet is!

Bécsi Mintavásár

1933. szeptember 3-tól — 10-ig. (Jubileumi Mintavásár)

KÜLÖNLEGES BEMUTATÁSOK:

Butormintavásár / „Villamosság a háztartásban” / Legújabb gázedények, ipari kol-
lektív kiállítások / Rádiókiállítás, az Österr. Rádió-Verkehrs-A. G. („Ravag”)
kiállítás.

Bécsi kötöttárudivat / szörmedivat szalon / „Népszerű ipar” Építészeti és utépi-
tészeti mintavásár / A „növekvő ház” / Telepítészeti, Feltalálók mintavásárja / Lé-
lisport kiállítás / „Az ingatlan közvetítő és kezelő” / „250. év bécsi kávéház” /
Élelmiszer kiállítás, mező és erdőgazdasági mintakállítás / Vízummentesség / Az
utlevéllel és vásárigazolvánnyal az osztrák határ szabad átlépése biztosítva / Nem
kell csehszlovák átutazási vizum / A magyar átutazási vizumot a vásárigazolvány
felmutatásakor a határon állítják ki / Jelentékeny utazási kedvezmények a Ro-
mán, Jugoszláv, Csehszlovák, Magyar és Osztrák vasutvonalakon, a Dunán, a Fe-
ketetengeren, valamint a légiforgalmi eszközökön. Mindennemű felvilágosítást
megad és vásárigazolványt kiad:

WIENER MESSE A. G. WIEN VII.

és tiszteletbeli képviselői Brassóban:

„EUROPA” nemzetközi, utazási és idegenforgalmi iroda, Korona szálló épületében.

ALFRED GEBAUER, Buzasor No. 28.

WAGONS-LITS/Cook S. A., Str. Regele Carol No. 61.